

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egy évre 400 ...

Fél évre 240 ...

Negyed évre 120 ...

Havonta 40 ...

Hirdetések díjazás szerint

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 2 lei, vasárnap
3 lei. Bucarestben 50 banival
több.

Tüzifa nélkül...

Bár még derűs, napsugaras idő köszönti a novemberi őszt, mégis a legaktuálisabb probléma mindenfelé a fabeszerzés kérdése. A téli tüzelőanyag biztosítása most minden más kérdést háttérbe szorít. A tüzifát venni akarók azonban arra a szomorú felfedezésre jutnak, hogy ma a fabeszerzés lehetetlen. A nagy erdősegek és fakitermelések közvetlen közelében képtelenség tüzifát szerezni. Fakereskedésekben, fakitermelő vállalatokban nincsen hiány és mégis hitelesnek kell várnunk, amíg egy-egy vagon fa befut a városba. Érdeklődünk több előkelő fakereskedő cégnél a fakitermelés okáról. Érdekes, bár többé-kevésbé ismert felvilágosításokat kaptunk.

— Nagyon egyszerű a válasz: nincsen vagon. — Ugyiszólván majdnem mindenütt ez a stereotip felelet hangzott a kérdésre. — A fakitermelők és fakereskedők cégek ugyiszólván naponként kérnek vagonokat a CFR. igazgatóságától és ugyiszólván naponként utasítják el a kéréseket. Hivatalosan nem indokolják meg a vagonhiány okát, de általánosan tudott dolog, hogy a bucaresti központi vezérigazgatóság, a clujai és a temesvári igazgatóság nem küldi vissza azokat az üres vagonokat, amik az aradi CFR. igazgatóság területéről fával terheltlen odaérkeztek. Az után van még egy másik ok is. Ma tüzifában export nincsen. A termelők a CFR-től faexportra kocsikat nem kapnak, magyar államvasuti kocsik pedig csak szórványosan érkeznek, mert Magyarországon most nagy répaszállítások vannak. Mivel azonban Magyarországnak is szüksége van román tüzifára, a magyar fakereskedőket a bihari fakitermelők látják el tüzifával, akik viszont a kolozsvári vasutigazgatóságtól kapnak kocsikat. Naponta mintegy 60—80 kocsit kapnak a bihari termelők. Az aradmegyei termelők fája toronymagasságra emelkedik az egyes állomásokon, rengeteg kamatot fizetnek a befektetett tőkék után, azonkívül van beszáradás is és nagy kezelési költség. Ugyanezért, amikor a bihari termelők exportálnak, az aradmegyeiek se bel se külföldre nem tud-

nak fát szállítani. Ezért nincsen Aradon—Temesváron fa. Ezen csak úgy lehet segíteni, ha azoknak a szerelvényeknek a felét, amiket a bihariak a cluj CFR. igazgatóságtól kapnak, az aradi igazgatóságnak engedik át kimondottan faexport céljaira. Azután sürgősen

Az Acsev. izgalmas közgyűlése

(A francia megbízott és a kormánydelegátus vitája. — Ujra felveszi a vasut a tárgyalásokat a kormánnyal.)

(Saját tudósítónktól.) Szombaton délelőtt tizenegy órakor zajlott le az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Részvénytársaság idei, negyvenkettedik évi közgyűlése. Már hetekkel azelőtt óriási érdeklődés előzte meg a közgyűlést, Románia legnagyobb magánvasutársaságának igazgatósága ugyanis ezen a gyűlésen számolt be a részvényeseknek azokról a tárgyalásokról, amelyekkel az igazgatóság a kormánnyal folytatja. A kormány ugyanis a törvény alapján állami kezelésbe vette a vasut vonalait és a kártalanítások körül még mai napig sincsen megegyezés az állam és a részvényesek között. A közgyűlés képe különbözött is az előző esztendőké megrögzött sablonos ülésétől. Ezt mindjárt észre lehetett venni a szokatlan nagy számban megjelent részvényeseken, az Aradon és a környéken lakó részvényesek majdnem mind megjelentek. A vasut székházában levő második emeleti nagy közgyűlési teremben a gyűlés kezdete előtt élénk társalgás folyt, a részvényesek és igazgatósági tagok kíváncsisággal várták a kormány és a jóvátételi bizottság képviselőinek fontos nyilatkozatait. A közgyűlésen a következő részvényesek és igazgatósági tagok jelentek meg:

Gróf Zelensky Róbert nagybirtokos, Koronczay Frigyes vezérigazgató, dr. Dálnoky Nagy Lajos nyug. alispán, Henni Chessé a jóvátételi bizottság kiküldötte, dr. Köpf János ügyvéd, dr. Velcsov Géza ügyvéd, Desideriu von. Bitzy a Schöller-ház belfogója, dr. Petrovics György volt makói polgármester, gróf Breda Viktor földbirtokos, gróf Porcia Lajos föld-

intézkedni kellene, hogy az aradi vasutigazgatóság a más igazgatóságok területén levő vagonjait visszakapja. Ha ezek az intézkedések rövidesen meg nem történnek, úgy Arad és Temesvár a télen fa nélkül marad és a felelősség nem a termelőket terheli.

bitokos, báró Neuman Dániel gyáros, dr. Bogdán Virgil ügyvéd, Zborcovszky Pál főfelügyelő, Martonosi Béla vasuti főfelügyelő, Vas Gusztáv vasuti főfelügyelő, Rózsa Imre, Szántó Mihály felügyelő, Vincze Endre főfelügyelő, Ludwig Péter, Gellényi Ernő Acsev vezérigazgató helyettes, Schör Lajos igazgató, Tüdös Béla igazgató, Heinrich Sándor vezérigazgató, Földes Soma vezérigazgató, Fodor Gyula vezérigazgató, Vásárhelyi János földbirtokos, Szamári János igazgató, Rényi Miklós főellenőr, dr. Barabás Béla nyugalmazott főispán, Tömöry Jenő nagykereskedő, dr. Baross Lajos nagykereskedő, Dániel Endre vezérigazgató, Pollák Vilmos, gróf Károlyi Gyula nyugalmazott főispán, dr. Issekutz László, Laczay Gyula, Korossy György, dr. Margineantiu Titus min. tanácsos, Simay Aladár fürdő tulajdonos, Babos Géza, Kabdebó János földbirtokos, dr. Issekutz István ügyvéd, báró Solymossy Lajos földbirtokos, Hajnal Mór, báró Bohus Zsigmond földbirtokos, Joe Gherman Aradmegye alispánja, dr. Csernovics Diodor nyugalmazott jószágigazgató, Cosmoviciu Alexandru, a kormány képviselője, dr. Krenner Zoltán ügyvéd, Stanciu Nicolae főmérnök, dr. Beles Jenő közjegyző, Boros Jenő, dr. Issekutz Géza.

(Az igazgatóság jelentése.)

Kévéssel tizenegy óra után nyitotta meg gróf Zelensky Róbert igazgatósági elnök a közgyűlést. Bejelentéssel, hogy 986.256 részvény képviselőjében ötvenkét részvényes jelent meg, majd megállapítja a határozatképességet. Ezután következett a napirend második pontja. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésének, valamint az 1921. és 1922. üzletévi

mérlegek és a nyereség és veszteségszámok felolvasása, a mérlegek megállapítása és határozathozatal a tiszta nyereség és veszteség hováfordítása tárgyában, az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentőnyvének megadása.

Az igazgatóság jelentésében vázolja az elmúlt esztendőben történeteket. Megemlékezik, hogy ez a jelentés a Románia területén levő vasuthálózatról az utolsó, mert a kormány intézkedései következtében a vasutársaság többé vasutüzemet nem vezethet. Negyvenhárom évi működés után a vasutársaság megszűnik. Kegyelettel emlékezik meg a vasut nagynevű alapítójáról. Ezután ismerteti külön-külön a román és magyar vonalakat. A román vonalak üzeme a múlt évben üzemi veszteséggel záródott. Az általános drágulást, de különösen az üzemi anyagok óriási drágasága miatt tartja emelésre lett volna szükség, ezt azonban ismételt kérelemre a kormány nem engedélyezte. A vasuthálózat rekonstrukciója is 800 ezer lejt emésztett fel, ami szintén növeli az üzemi veszteséget, amihez hozzájön még a személyzet megélhetése megnövekedése céljából a drágasági pótlékok emelése. A CFR. az átvétel alkalmával a magánvasutak üzemeltetéséhez szükséges személyzetet kivül, az egész személyzetet átvette, a nyugdíjkoros tisztviselők nagy része nyugdíjba ment. — A magyar vonalak forgalmát a múlt évben is a magyar államvasutak látták el. A vasut magyar vonalainak kezelésével most a Győr-Sopron-Eberfurt vasut budapesti vezérigazgatóságát bízták meg. A társaság magánüzemei a múlt évben megállás nélkül üzemen voltak. Az erdőüzem nem fejtethet ki teljes tevékenységet, mert a hatóságok az agrár törvényre való hivatkozással a tarlósi engedélyt nem újították meg. Azóta az erdősegek kisajátítása is tárgyalás alá került, ez azonban még a bucaresti legfőbb revíziós bizottság előtt fekszik. A cementgyár a nagy kereslet következtében eredményesen működött. A kavics és kőhányva a nagy vagonhiány következtében veszteséggel dolgozott. A közgyűlés az igazgatóság jelentését tudomásul veszi. A felügyelő bizottság jelentését dr. Köpf János olvassa föl, a mit a közgyűlés szintén tudomásul vesz.

Az 1921. évi tiszta nyereség 2.383.087 lei, erre vonatkozólag az igazgatóság javaslatot tesz a részvényenkénti osztalékra, a felügyelő bizottság díjazására, ház- és hitelezésekre stb. Az 1922. üzleti év tiszta nyeresége 2.633.029

lei erre vonatkozólag szintén törtenik előterjesztés osztalékra, felügyelő bizottság díjazására stb. A közgyűlés az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó javaslatát elfogadja. **Koromzay Frigyes**, az ACSEV. vezérigazgatója bejelenti, hogy az osztalékok kiifizetését kormányrendelet tiltja mindaddig, amíg a kormány és a részvényesek között vitás ügyek véglegesen rendezve nincsenek. Erre való tekintettel javasolja, hogy az osztalékokat a tiltó rendelet visszavonását követő napon folyósítsák, vagy ha ez hamarabb következik be, úgy már december elsejét javasolja. A közgyűlés elfogadja a vezérigazgató javaslatát.

Következett a napirend 3. pontja: igazgatósági helyek betöltése. Gróf **Zelensky** elnök bejelenti, hogy **Csernovics Diodor** igazgatósági tag elköltözött Aradról és helyébe **Purgly Lászlót** ajánlja. A közgyűlés ehhez hozzájárult, valamint ahhoz is, hogy **Bitzy Dénes** igazgatósági tag lejárt mandátuma újabb hat évre meghosszabbíttassék. A napirend ötödik pontjaként a felügyelő bizottság tiszteletdíjának megállapítása szerepelt. Az igazgatóság javaslatára a közgyűlés az 1921. és 22. évekre külön-külön 12—12 ezer leit szavazott meg.

(A román vonalak.)

Általános figyelem és érdeklődés között emelkedett szólamra **Koromzay Frigyes** vezérigazgató, hogy megismertesse a közgyűléssel az igazgatóság és a kormány közötti eldöntetlen vitát. Az állam anint az már ismeretes állami kezelésbe vette a vasut társaság vonalait, a kártérítésre vonatkozólag azonban megállapodás nem történt, mert a kormány által aján-

lott megváltási összeget az igazgatóság alacsonyának találta. Ebben az ügyben már ez év március 24-én volt közgyűlés, amely elhatározta, hogy ha minden kísérlet dacára sem sikerülne békés megoldás, úgy az ügyet jogi útra tereli és vagy a békeszerződés 304-ik paragrafusában precizított genfi döntőbíróhoz vagy pedig a romániai bíróság elé. Az igazgatóság a márciusi közgyűlés utasítását hiven teljesítette és több ízben fordult a kormányhoz írásban és szóban, mindenkor kérve, hogy a januári átvétel alkalmával megkezdett és megszakított tárgyalásokat tovább folytassák. A közbenjárásnak az lett az eredménye, hogy a vasut írásbeli szerződés tervezetét kapott a kormánytól azzal a felszólítással, hogy arra írásbelileg tegye meg az igazgatóság észrevételeit. Kértük, hogy az írásbeli tárgyalás helyett szóbeli tárgyalások történjenek és tüzzenek ki minél hamarabb tárgyalási határidőt. A kormány június 18-át tűzte ki terminusul és amikor a vasut kiküldöttei a jóvátételi bizottság kiküldöttjével, aki mint fő részvényes igazgatósági tag jelent meg, a kitűzött időben Bucarestbe mentek, ott arra a tapasztalatra jutottak, hogy a kormány ezalatt sem óhajtott érdemleges tárgyalásokba bocsátkozni, mert részéről a tárgyalás anyaga még kéllőleg nem volt előkészítve, ellenben augusztus 6-ra újabb terminust tűztek ki. Julius végén a kormány hivatalos átíratban arról értesítette a vasut igazgatóságát, hogy a tárgyalást a kitűzött újabb terminuson sem lehet megkezdeni, mert előzőleg meggyőződést akar szerezni a részvényesek nemzetiségéről, állampolgárságáról és a részvények elosztásáról. Szeptember elsején a Monitorul Oficialban

rendeletet jelent meg, hogy szeptember 20—30-ika között az összes magánvasutak részvényeit közöttük az ACSEV. részvényeket is Brassóban lebélyegzik. A mikor kiküldötteink ott megjelentek, semmiféle lebélyegző bizottságot nem találtak. Erre leutaztak Bucarestbe a közlekedésügyi minisztériumba, ahol azt a felvilágosítást nyerték, hogy a részvény társasággal felveendő tárgyalások, valamint a részvénylebélyegzés ügye mindaddig függőben marad, amíg a párisi jóvátételi bizottság bizonyos kérdésekben elvi álláspontot nem foglal el. Ezeket a bizonyos kérdéseket azonban közelebbről nem jelölték meg. Az igazgatóság most ezek után a közgyűléstől kér további utasításokat, hogy milyen lépéseket tegyen.

(Hozzászólás és vita.)

Tömör Jenő részvényes: Sajnálattal konstatálja, hogy a megegyezés a kormány és a társaság között nem jött létre, bár az igazgatóság és **Koromzay** vezérigazgató mindent elkövet, hogy békés és mindenkit kielégítő megegyezést találjanak. Ezek után nem marad más hátra, mint perelni az államot és vagy a békeszerződésben megállapított genfi döntőbíróhoz, vagy pedig a romániai bíróság elé vinni az ügyet. Mielőtt azonban az ügy odakerülne, felkéri a legnagyobb részvényest, a jóvátételi bizottság képviselőjében megjelent **Henri Chessé** urat, nyilatkozzék, milyen utat válasszanak. Szeretné azonban, hogy még egyszer kérjenek terminust a kormánytól.

Henry Chessé a jóvátételi bizottság képviselője: Sajnálattal konstatálja, hogy a vasut átvétele óta két hét múlt el, de a részvényesek a kormány között

még mindezekig nem történt meg egyezés. Ez főképpen azért nem sikerült, mert a kormány a tárgyalásokat elhuzza. Ezek után a közgyűlés a március 24-iki közgyűlés határozata értelmében a genfi békebíróhoz keil, hogy forduljon. De kell még tenni egy utolsó kísérletet és ha ez nem sikerül, csak akkor menjen az igazgatóság Genfbe, ehhez már nem is kell a közgyűlés jóváhagyása.

Cosmoviciu Alexandru, a kormány kiküldöttje: Kifejti, hogy az igazgatóság álláspontja jogtalan, mert a kormány akart megegyezést és nem huzta-halasztotta a tárgyalásokat. A kormány tárgyalási alapul az utolsó két deficit esztendő akarja venni és ehhez mérten akarja eszközölni a kártalanítást is. Csak az lehet reális és méltányos, ha a jövedelem szerint kártalanítják a vasutat. Ha a közgyűlés ezek után mégis olyan határozatot mondana ki, hogy az államot a genfi békebíróhoz perli úgy az engedélyokirat 41. szakasza értelmében azt a határozatot felfüggeszti.

A vasut társaság csak a hazai bíróságokhoz fordulhat. — A vasutnak adott engedélyokirat 41. szakasza ugyanis kimondja, hogy a kormány képviselője minden közgyűlésen résztvehet és felfüggeszthet minden olyan határozatot, amely az államra vagy közérdekre káros.

Köpf János dr. részvényes: Az igazgatóságnak kötelessége a társaság vagyona fölött örködni. Ehhez nem kell külön felhatalmazás. Az igazgatóság előtt közömbös lehet az, hogy mit mond a kormány, mert a békeszerződés jogot ad ahhoz, hogy az ügyet a genfi döntőbíróhoz vigyék. A trianoni békeszerződés pedig benne van a román törvények-

A száj.

Írta: Káinoki Izidor.

A tanár ur egylovas bérkocsin érkezett az épreskerti kis palota elé. Hogy milyen szakmában volt tanár, most hamarában meg se tudom mondani. Lehet, hogy orvos volt, de akkor csak ideggyógyászzal foglalkozott; lehet, hogy szobrász vagy festő volt, de akkor csak elméletet tanított; lehet, hogy nem is volt tanár, csak mindenki úgy szólította, mert mindent jobban akart tudni.

Szóval a tanár ur az előcsarnokba lép, ahol kihámozza a felöltőjéből és elveszik a kalapját és botját. És átadnak neki egy levelet. A levelet olyan arckifejezéssel bontja fel, mintha az nem is lehetne más, csak szerelmes levél. És olvassa:

Tanár ur lesz egy szives és K. Melanie asszonyt vezető asztalhoz. Melanie asszony elmés, kedves, ügyes társalgó. Utálja a pletykát, nem szereti a hétköznapiságot, megveti a trágár adomákat, nem óhajt az asztaltársaság tagjairól maliciózus megjegyzéseket végighallgatni, nem örül a bókoknak és legszívesebben filozófiáról beszélget.

— Ez nagyszerű kitalálás, — gondolja a tanár ur. — Okos nő a háziasszony. Nemcsak a szomszédot jelöli ki, hanem mingyárt használati utasítást is ad hozzá. Igaz, hogy a dolog kissé kellemetlen. Én egy jó vacsora, finom italok és vidám multság reményében jöttem ide s most filozofál-

jak! Ugy fogom megoldani a problémát, hogy a filozófia is jól-lakjék, de én se maradiak éhen. És most keressük meg a filozófáló kékharisnyát.

Megtalálta, kezét csókolta és mikor rá került a sor, asztalhoz vezetett.

A tanár ur első és legelső gondolja az ételek és italok felé fordult. Elvégre jól enni, jól inni, az is filozófia. Még pedig bölcs filozófia. Talán erről kellene csevegni? Az evés filozófiájáról.

Nem, ez mégse alkalmas. Önagysága még azt találná hinni, hogy a tanár ur egész gondolkodása az evés körül forog. A falánkságot gyakorolni kell és nem magyarázni.

Ha legalább tegnap tudta volna, hogy egy filozófus asszony lesz a szomszédja. Készülhetett volna erre a vacsorára. Olvasott volna egyet-mást, keresett volna témát, ilyen irányban köszörülgette volna az elméjét. De nem lehet egyszerűen úgy beleesni a filozófiába, mint ahogy a légy beleesik a tejfölbé.

Apropos tejfő! Ebből a tejfőlős káposztából valamivel többet is vehetett volna a pecsenyéhez.

Odafordul a szomszédjához:

— Nagyságos asszonyom, parancsol még egy kis tejfőlős káposztát?

— Nem kérek.

Ez se sikerült. Se a tejfőlős káposztából nem lett filozófiai téma, se az asszonyt nem sikerült szóra bírni, se ürügyet nem ta-

lált arra, hogy még egyszer megragadhassa a tálat.

— Ugy láttam, hogy nagyon nézi a káposztás tálat.

— Nem azt néztem. Azt a szembenülő szőke asszonyt néztem. Milyen szép, sötétkék, kifejező szeme van...

— Nagyságos asszonyom ad valamit a szemekre?

— Hogyne. A szemén keresztül ismerem meg az embert. A szem a lélek tükré...

— Régi filozófia. És nem igaz. A szem semmi egyéb, csak egy — nem is valami elsőrangú — fotográfáló masina. A lélekhez nagyon kevés köze van, az értelemhez még kevesebb. A szemet tettség szerint lehet kifejezővé vagy fásulttá, mosolygóvá, vagy siróvá szenvedélyessé, vagy unottá tenni. Egy kis festék a szemhéjak körül, néhány cepp belladonna a legnagyobb hatásokat váltja ki. Ha a szem csakugyan a lélek tükré volna, akkor a rövidlátó ember csak ostoba lehetne és gondolat nélküli, akkor a fekete szemű mindig szenvedélyes volna, a kékszemű okvetlenül szelid, a zöld szemű mindenképpen gomosz és erőszakos. Ez pedig egyszerűen nem igaz.

— De igaz. Az emberiség évezredek óta hisz a szemek beszédében. És amit az emberiség hisz, az igaz. Mert nem okoskodásokból, hanem tapasztalatokból szűrte le a maga igazságait. Vannak jószemű emberek és vannak verőszemű emberek; jettatorék. És

amit a szem ígér, azt a lélek beváltja.

— Én mégse szeretném szemmel aláírott váltókba fektetni a vagyonomat, ami nincs. Tudja, asszonyom, hol tükröződik az ember lelke? A szájon. A száj a legkifejezőbb, legmegbízhatóbb, legtökéletesebb szerszám az emberen. Nézd meg a száját és megláttad a lelkét! Egészen más az okos ember, a jó ember, a bölcs ember, az áldozatkész ember szája, mint a fűsvényé, az irigyé, a gonoszé, a vérengzőé a kegyetlené. Az ember a szájával mosolyog és a szájával sir. A szája van fölírva minden vágy, érzés, gondolat. A szájról tudom leolvasni az okosságot és az együgyűséget, a jóságot, vagy a gonosztságot, a szeretetet, vagy a gyűlöletet, a lágytságot és a kegyetlenséget. Valakinek a szájára nézek és máris ismerem a jellemét, a szokását, az értékét, de talán még a foglalkozását is. Higyje el, el fog jönni az idő, amikor a bölcselkedők felismerik majd a száj jelentőségét s elveszik a többi testrésztől, amelytől alaptalanul megvonták.

— Ön egész himnuszt zeng a szájról.

— De nem elég zengzetest és elég messzire állatszót. A száj tökéletességét még egyebekkel is bizonyíthatnám. A szemről azt állítják, hogy a lélek tükré. De ez nem bizonyos. A szájról ellenben bizonyos, hogy a lélek és az ész kapuja. A szájon megy be a test fűtőanyaga és a szájon jön ki

Bent. Az igazgatóság törvényellenes dolgot nem követ el azáltal, hogy Genf-be viszi az ügyet. A vasut és a kormány közötti vitában jogilag a román kormány nem lehet bíró. A kormány által ajánlott megoldás nem fogadható el. Közel ötven esztendeje áll fenn a vasut, de csak az utolsó esztendőben volt kénytelen deficitet dolgozni, mert a forgalmi eszközöket elvették, a bevételek csökkentek, sőt a katonaság még az 1921. és 22. katonai szállításokért is adós. A vasut deficitjének csak a kormány az oka.

Chessé francia delegátus: Kijelenti, hogy nem vitatkozik, mert ő itt csak mint egyszerű részvényes veszi tudomásul a történetet. Híve annak, hogy újabb kísérletet kell tenni a kormánnyal való tárgyalásra. De ki kell jelentenie, hogy különösnek tartaná, ha a kormány kiküldöttje egy olyan közgyűlésnek a határozatát semmisítené meg, amely közgyűlésen a jóvátételi bizottság is részt vesz. A közgyűlés, azáltal, hogy Genf-be megy, semmiféle törvényellenes dolgot nem követ el.

Koromzay vezérigazgató megkérdezi a kormány megbízottját, hogy az elhangzott állásfoglalások dacára is fenntartja az esetleges genfi határozat felfüggesztési jogát.

Cosmoviciu kormány megbízott: Igen.

Koromzay vezérigazgató: Javasolom, hogy szó nélkül vegye tudomásul a közgyűlés az igazgatóság jelentését, mert nem célunk a kormánnyal konfliktusba kerülni.

Ezzel a napirend véget is ért és gróf Zelensky elnök berekeszti a közgyűlést.

a lélek minden terméke a gondolat. A szájon keresztül jut az emberhez minden gyönyörűség és a szájon keresztül oszt az ember ajándékot és élvezetet. Az élet két legfontosabb cselekedetét a száj hajtja végre: eszik és csókol. Vagy: dicsér és korhol. Vagy: ígér és megtagad. Vagy: beszél és hallgat.

— A legtöbb száj azonban rosszul van megkonstruálva: inkább eszik, mint csókol, inkább korhol, mint dicsér, inkább megtagad, mint ígér és — inkább beszél, mint hallgat...

— Még hetekig zenghetném, asszonyom, a száj dicséretit. A szájából árad ki a legcsodálatosabb zene: az ének. A szájából fakadnak a szerelem bűbajos ígérei. A száj tud csókot adni és csókot kapni. A száj szárítja fel a szem könnyeit, a száj szállítja a fül zenéjét, a száj közvetíti az agy gondolatait, a szív érzését, a vér melegét. És a száj, — nézzén csak oda, asszonyom, hozzák a deszertet — a száj érzi majd ennek a sok finom jószágnak szépségét, illatát, zamatját, ízét, édes-ségét... Nagyságos asszonyomnak gyönyörű szép szája van.

S mialatt a tanár ur dúsar megrakja a maga tányérját, ónagysága halkan szól:

— Mind igaz, ami szépet és jót és igazán jellemzőt a szájról mondott. Am egy hibája is van a szájnak, egy végzetes hibája.

— És mi az, asszonyom?

— Beszélni is lehet vele...

Ítélet az otlacai perben.

(Az aradi törvényszék ma büntösöknek mondta ki és összesen két és félmillió pénzbüntetésre ítélte a csempészési per szereplőit.)

(Saját tudósítónktól.) Erdély-szerte nagy port vert fel annak idején a nagyszabású otlacai csempészési ügy, amelyben Arad több előkelő polgárát vádolták meg azzal, hogy szarvasországot csempészték át a határon. A vád szerint olyan jószágokat, amelyek repatriálására engedély volt, más jószágokkal cserélték ki, és a megengedett mennyiségnél jóval többet szállítottak ki *permisz nélkül*. A vizsgálat során három részre osztották át az ügyet, aszerint, hogy kiknek nevében és a határ mely részén szállították ki a szarvasmarhákat. Az ügy négy szereplőjét a rendőrség annak idején letartóztatta, majd később, amikor a vádtanács szabadlábra helyezte a gyanúsítottakat, a rendőrség a nyomozás kibővítése után ismét letartóztatta a gyanúsítottakat, akik többszöri fellebbezés ellenére még ma is az ügyészség foglyai.

Barbara Sever dr. törvényszéki tanácselnök kéttagnú polgári tanácsa Oreseanu törvényszéki bíróval ma tárgyalta az otlacai csempészési ügy első részletét, ami kizárólag Otlaca község mellett áthajtott jószágok ügyére vonatkozik. A polgári tanács *nem foglalkozott az ügy bűnügyi részével*, csupán a vámkihágást tárgyalta és

a tárgyalás során megállapította, hogy a csempészes következtében ötszáz ezer lejel károsították meg az államot. A törvényszék az ügy szereplőit, Nemes Géza terménykereskedőt, Faragó Gyula volt főszolgabíró, földbirtokost, Góró Károlyt és Versan vámtisztviselőt *egyetemlegesen* az elmulasztott félmilliónyi lel vám és vámbírságként a törvény szerint ennek az összegnek négyszeresének, két millió leinek összesen két és félmillió lel megfizetésére ítélte. A kincstár képviselőjében dr. Avramescu Vazul kincstári jogügyi igazgató és Doctor Vasile pénzügyi tanácsos jelentek meg és a vádlottak érdekeit dr. Fischer Jenő és Fag Balteanu aradi ügyvédek képviselték a törvényszék előtt, akik az ítélet ellen a semmitörvényszékhez fellebbezést nyújtanak be. Ezzel az ítélettel a három részre osztott csempészési ügynek csupán az egyik ügy vámkihágási részét tárgyalták le. Hátra van még a másik két csempészési ügyből kifolyólag a vámbírság megállapítása és ezen kívül az összes ügyek büntügyi része, amelyet a büntetőtörvényszék fog tárgyalni és ha a gyanúsítottak bűnösségét a tárgyalás során megállapítják úgy valószínű, hogy még szabadságvesztésre is hoznak ítéletet.

Küzdelem az aprópénzzel.

(A Banca Nationale fiókja köteles beváltani az elrongyolódott pénzt.)

A bankjegyek mizériája nem mai keletű. Országos a panasz, különösen a kereskedők és iparosok körében, hogy aprópénzüket nem tudják elhelyezni. Az egy és két lelesek garmadában állanak a kereskedésekben, senki sem fogadja el nagyobb tömegben. Feltételezhető, hogy a törvényes bankjegyet az adóhivatalok bármilyen névértékű legyen is, elfogadják. Nem így áll a dolog. Az állami adóhivatal egy rendeletre hivatkozva, csak öt százalékban fogadja el aprópénzt, egyrészt a rendelet miatt, másrészt, hogy nehéz a kezelés. Az elfogadásnak is megvannak a maga formáságai.

Az adóhivatal csak olyan köteget fogad el, amely spárgával és papírszalaggal is át van körve. A papírra fel kell írni, hogy hány száz egy leles vagy öt leles, szóval mekkora összeg van összekötve és rá kell írni a benyújtó illetve fizető nevét, ha kereskedő, esetleg pecsétjét, aki szavatoz azért, hogy tényleg a felírt összeg meg van a kötegen.

Az aprópénz kérdés még most a nagy pénzinség idején is nagy mizériát jelent. Van egy lisztke-

reskedő, aki panaszkolta, hogy 200 ezer leimél több egy és két leles van kasszájában és nem tud tuladni rajta. Senkisem fogadja el, mindenki arra hivatkozik, hogy nem tudja, hogy adjon tul rajta. Adóba csak 5 százalékig fogadnak el aprópénzt, tehát nincs hol leadni. De vannak kereskedések, üzlet- és iparágak, amelyek aprópénzt egy és két leleseket kapnak a fogyasztóközönségüktől. Ezeket tehát úgy gondolkoznak, hogyha ők forgalmukat kis tételekben érik el, a forgalmi adót is abban a pénznemben fizethetik vissza.

De nemcsak ezeket éri sérelme sen a pénzügyminiszternek fenti rendelete, hanem az iparosság és kereskedők zömét. Így például a dohánytőzsdékről mindenki tudja, hogy a cigarettát, dohányt aprópénzzel adják el. És mégis a dohány nagy tözsdé, ugyancsak miniszteri rendeletre hivatkozva, nagy pénzt követel tőlük. Honnan vegyék? Hol váltsák be? Hiszen a gyufáért, cigarettáért egy és két lelesekkel fizetnek.

A Banca Nationale a törvényes beváltó fórum és téves az az elterjedt hiedelem, hogy a Banca Nacio-

nala nem váltja be az aprópénzt, sőt a rossz összetépett bankjegye ket is köteles beváltani. Csak vannak formalitások, melyeket a beváltónak a művelet megkönnyítése végett be kell tartani. És pedig a papírpénzt

számmal fellel egymásra kell rakni,

hogy a beváltó pénztáros könnyebben forgassa át. Az elszakadt bankjegyek pedig *nem a számos felén*, hanem *alsó részén* papírlapra kell ragasztani, hogy a bankjegy teljes nagysága, ha hiányos, a papírdarabból pótolassék és úgy teljes nagyságát visszanyerje. Nem fontos, hogy a papír átlátszó legyen, csak a felső számozott felület legyen olvasható. Tehát a felső részen nem szabad ragasztott papírnak lenni, hogy a számot a tisztviselő láthassa.

A közönség fájékozgatása végett itt közöljük azokat a szabályokat, amelyek alapján a Banca Nationale fiókja a rongyos pénzt beváltani köteles. Ezek szerint az 1 és 2 leles bankjegyeket teljes egészükben kifizetik, ha a bankjegy teljes egészében meg van, vagy legalább megvan a háromnegyed része. Ha a bankjegy csak a fele van meg, akkor csak a fele értékét térítik meg.

Az 5 és 20 lelesek teljesen kifizettetnek az alábbi feltételek mellett:

1. Ha a bankjegynek egy vagy két sarokszáma hiányzik, melyek semmi kapcsolatban nincsenek egymással, sőt ha más részük is hiányzik, amelyeken nincsen szám.

2. Ha a bankjegynek hiányzik a széria-száma, valamint ha négy vagy kevesebb szám hiányzik az ellenőrző szám kezdetétől.

3. Ha hiányzik a bankjegy betűje, a betű száma és egy vagy két szám az ellenőrző szám végétől.

Ezeket a bankjegyeket *teljesen visszafizetik*.

A bankjegy *feleértéke* térítettik meg az alant felsorolt 1, 2, 3, 4 és 5. pontokban körülírt módon meg rongált bankjegyeknél.

1. A kétségtelen azonosságú fél bankjegyek, legyen a hiányzó másik rész bal vagy jobb oldali, a vagy a felső vagy alsó rész. Kétségtelen azonosság úgy értendő, hogy a fél bankjegynek meg kell lennie legalább a teljes ellenőrző száma, vagy a betűje, a betű száma és széria-száma. A két féldarabból összeállított bankjegyek mindkét fele elkülönítették s mind a kettő egyenként a jegy fél árával térítettik meg, ha a fenti feltételek megfelel s két különböző ugyanazon értékű bankjegy részét képezték.

2. Ha a bankjegynek hiányzik a széria száma és az ellenőrző számnak 5, vagy több számjegye (sőt az egész ellenőrző szám):

3. Ha hiányzik a betűje, az alfa

száma és három vagy több szám az ellenőrző számból.

4. Ha a bankjegyek közepén van az ellenőrző szám.

5. Ha a bankjegyek csak két szárnnyal van meg, a négy sarokszámmal.

A többi 1, 2, 5 és 20 leies bankjegyek, melyek még jobban vannak megrongálva, értéktelen föredékeknek tekintetnek s a félnek visszaadatnak, ha nem hajlandók a banknál hagyni.

A 100, 500 és 1000 leies bankjegyekre ugyanazon szabályok tartandók be, mint az 5 és 20 leiesekre.

A rendelet szerint figyelemmel kell lenni, hogy a használt, piszkos és szakított bankjegyeket a lehető leggyorsabban váltsák be.

A hárfa.

(Pör egy kölcsönadott és eltűnt hangszer miatt.)

(Saját tudósítónktól.) Dr. Mandl Vilmos aradi ügyvéd hónapokkal ezelőtt kölcsön adott egy értékes hárfát az aradi színháznak. A hárfa azonban eltűnt a zenekarból és a legközelebbi nyomozással sem tudták ráakadni. Dr. Mandl bepereite Róna Dezső szinigazgatót 190 ezer lei kártérítésért. Az aradi törvényszék ma délelőtt tárgyalta másodizben az ügyet. Az első tárgyalást elnapolták, mert Róna Dezső egy számlát mutatott fel, amely szerint az elveszett hárfához teljesen hasonló 5000 francia frankért ajánlott fel egy gyár. A mai tárgyaláson egy hárfaművész és egy hangszergyárost hallgatott ki a bíróság, mint szakértőt. Ítélethozatalra azonban nem került sor. A főtárgyalást jövő héten tartják, amelyen meghozzák a végleges döntést.

„Még vizet sem melegíthetek.“

(Érdekes lakáspör Temesváron.)

(Saját tudósítónktól.) Érdekes ügyben döntött ma a temesvári járásbíró. Virányi Jenő zeneszerző, a temesvári színház kanagya még távaly megállapodott özvegy Schiller Józsefnével, hogy annak a Hüttl tér 5. szám alatt levő több szobából és konyhából álló lakásába költöznek és a konyhát közösen fogják használni. A lakáshivatal annak idején ezt az összeköltözést tudomásul vette. Időközben azonban özvegy Schillerné meggondolta a dolgot, a szobáját kiadta albérlésbe s ő a konyhába költözött. Ilyen módon Virányinét özvegy Schillerné megakadályozta a konyha használatában. Virányiné a járásbíró előtt tarthatatlan helyzetének megvilágítására azt a megjegyzést tette, hogy: „még vizet sem melegíthetek a konyhában!“ Mire az alperes képviselője dr. Raó ügyvéd azt a kijelentést tette, hogy a konyha használatához nem jár lábvíz! A járásbíró dr. Steiner Kornél, Virányiék jogi képviselőjének felszólalása után helyt

adott a felperesi kérelemnek és utasította özvegy Schillernét, hogy huszonnégy órán belül bocsássa rendelkezésére a konyhát, mert el

A takarékos Páris. (Levél a francia főváros mai életéről.)

A győztes és gazdag Páris, ahol a legszegényebb ember is jobb módban élhet, mint nálunk a milliomos — olyan mint a vén, fukarkodó zsugori: egymásra rakja a garast és az aranyrudakat, Párisban mindenki takarékos, *mindenki spórol*. Csak az idegenek dobálják és szórják a pénzt, mely a bennszülöttek safe-jeibe és kasszáiba vándorol. A Carlton Hotel amerikai dollárkirályai és a világ minden részéből összeverődött jómódu tehetősek könnyű szívvel és gondtalanul fizetik le az élvezetek és gyönyörúségek városában a magas adókat, velük telik meg esténként a sok színház, mulató és szórakozóhely, igazi párisit alig-alig látni közöttük. Legfeljebb nőket, akik mintha csak azért születtek volna, hogy segítsenek az idegeneknek a sok pénzt elkölteni. Ez nem jelenti azt, hogy Párisban nincs meg az a réteg, mely előkelően és fényűzően él, de a nagy tömegek szerényen visszavonulnak és szórakozásaik csak addig terjednek, hogy kulturális igényeiket kielégíthessék.

A párisiak túlzott takarékos-sága nem kéltene meglepetést, ha nem tudnánk biztosan, hogy a párisiaknak van miből takarékoskodniok. A megélhetés és közszükségletek kielégítése napról-napra közelebb jut a békebeli arányokhoz. Az árak egy évvel ezelőtt még a békebeliek háromszorosára rugtak, azóta folyton olcsóbbodás van, úgy, hogy ma már minden csak kétszer annyiba kerül, mint a háború előtt. A fix fizetések és a kereseti lehetőségek állandóan lépést tartanak az árviszonyok kialakulásával, s aki egy évvel ezelőtt még érezte is a háború hatását a megélhetésre — ma már jóleső örömmel állapíthatja meg, hogy keresetéből félre is tud tenni jövedelmének egy részét megtakaríthatja.

Ami az idegennek első pillanatban feltűnik: Párisban hiányzik az az osztály, mely nálunk Auszriában, Németországban, sőt Cseh Szlovákiában is összeverődött: a háború és a háború utáni konjunktúra arisztokráciája. Az előkelő éttermek és mulatók bennszülött látogatói ugyanazok, akik minden időben megfordultak azon a helyen, az Opera hétfői közönsége béke-publikum, az autókön olyanok ülnek, akiket látni, hogy nem új autótulajdonosok, hiába, ez a már a győztes háborúval járó külön isteni adomány — Páris megőrizte régi nivóját és régi közön-ségét.

Egy kezdő bankhivatálnak

lenkező esetben 60 lei birságot tartozik naponta fizetni és Virányiék vendéglői étkezésének költségeit is fedeznie kell.

350—400 frank havifizetése van, 600 frank már szép fizetés és biztos megélhetést nyújt. 1200—1500 frank havi jövedelemből pedig nagy családok élnek, gyermekeik nevelődnek és autót lehet vásárolni — részletfizetésre. A nagy automobilgyárak hirdetései tele van a város: 3000 frankos autómobil kínálnak egy éves törlesztésre.

A legjobb berendezkedés ez, amit csak el lehet képzelni. Mintha minden azért volna, hogy Páris az idegenek pénzén hízalja a testét. Igaz, hogy ezt csak a francia főváros engedheti meg magának, a mely mindenben olyant nyújt az idegennek, hogy szinte kívánkozik a pénz az emberek zsebéből.

A párisi tőzsdén hiába keresünk a nagy, sorsdöntő mozzanatot. Hossz idején nem lesznek népesebbek az éttermek és bész-ben nem tüzik ki a köz- és magánépületekre a gyászlobogót, mint Budapesten. A szónak pesti értelmében veit hossz és bész a mai párisi tőzsdén ismeretlen fogalom, a papirokat ott nem napi spekulációra vásárolja boldog, boldogtalan, a párisi tőzsde ma is az, ami régen volt. Láttam a Credit Lyonnais pince-labirintusait, ahol a safe-ek vannak elhelyezve. A déli órákban zsufoirva van a helyiség, a párisi gazdagok összegyűlnök és órákon át nem csinálnak mást, mint vágják a kupónokat. Nem tudom, hány tőzsdejátékos van nálunk, aki azért vásárolja a papírt, hogy a kupónjait majd beváltja és a pénze így bőségesen kamatozik!...

Azt nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy például a világszerte híres női szalónokban csak kevés párisi dáma vásárol. Paquine és Poiret remekel az amerikaiak, japánok és angolok számára készülnek. A legelegánsabb párisi hölgy, a kokott és a híres színész az áruházakban szerzi be szükségleteit. Az árkülönbség óriási! A Louvre, Laayette, Printemps áruházakban minden fél-, vagy negyed annyiba kerül, mint az ugynevezett előkelő helyeken és minőségben alig van vagy egyáltalán nincs különbség. Általában Párisban, ami közszükséglet, az a nagy tömegek számára is hozzáférhetővé van téve, a Rue de la Paix ékszerboltjainak kirakatai már csak a kivételesek örömeinek kielégítésére valók.

Napokon át bolyongtam a városban, bennszülött párisiak társaságában, megfordultam mindenütt ahol a nagy város élete lebonyolódik és a franciákat csak munkába sietni, vagy munkából visszatérni láttam. Az előkelő Páris visszavonulva 41. keveset mutatkozik az

utcán, vagy a Mondain helyeken. Egy-egy premiéren, vagy szép napos vasárnap délelben a Bois-ban látható, egyébként a kokottok és az idegenek tarkítják a várost, különösen éjjel. A bennszülött párisiak gondolkodóba esnek, hogy be térjenek-e abba a vendéglőbe, ahol 2 frankkal drágább a menü, mint másutt? A színházak első soráiban csupa külföldi. Harminc frankért már az Opera közelében levő penziókban is teljes napi ellátás kapható, négyszeri étkezéssel. Szoba jobb helyen 18—30 frank. Egy személy napi vendéglői kosztja 30 frank. A franciák egyetlen luxusa az automobil — ez pedig olyan olcsó, mint sehol másutt a világon. 75 centimes az első kilométer és 2—3 frankért nagy utat lehet tenni. Csakás viszont Párisban sincs, nagy a lakásínség és a lakásdrágaság...

Ruhr-vidékről, megszállásról, németekről senki sem beszél. Csak a vicclapokban, kabarékban és zenés kávéházban lehet tudomást szerezni róluk. Ezekben a helyeken a publikum hangos jókedve közben figurázzák ki állandóan bohócokat. Valamelyik kabaréban két év óta szerepel egy komikus azzal a számmal, amelyben utánozza a német énekeseket.

Párisban most újra sok magyar keres elhelyezkedést. De akik már odakint vannak — nem szívesen látják, ha egyre többen és többen vándorolnak utánuk. Csak kevésnek sikerült a végleges elhelyezkedés, a legtöbb kénytelen vidékre menni. Magyar pincérek — kertészkednek és ipari munkások — földmunkát vállalnak. Egy-két festő és rajzoló viszont szép eredménnyel dolgozik. Ezek mostanáig a Grand Café-ban találkoztak, de a párisi Grand Café megszűnt.

Találkahely egy fényképező műtermében.

(Késsel támadt a detektivre egy előgott hordár.)

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny jelentette annak idején, hogy a temesvári Bem-utca 17. szám alatt betörők jártak a ház kertjében levő fényképezési műtermében. A megindított nyomozás eddig eredménytelen volt, de mert valószínűnek látszott, hogy a műtermet ismét fel fogják keresni a betörők, a rendőrség állandóan figyeltette. Hajdu Sándor detektivet bízta meg a nyomozással a jászvárosi rendőrség, aki több ízben lesbeállt a sötétség beálltával a ház udvarán, hogy az esetleges újabb éjjeli látogatás alkalmával a tetteseket kézrekerítse. Néhány nappal ezelőtt, amikor ismét a ház udvarán tartózkodott, egyszerre csak két férfit és két nőt látott közeledni a kert kerítéséhez. A négy késő éjjeli látogató besurrant a kertbe, de ott Hajdu elébük lépett és igazolásra szólította fel őket. Az egyik férfi, Hans János vasuti hordár a zsebéhez kapott és kést rántott elő, amelyivel a detektív felé akart szurni. de a detektív egy hirtelen botcsa-

pással leütötte. Amíg ezek történtek, addig a többi éjjeli látogatónak sikerült elmenekülni. Hans Jánost a rendőrségre kísérte, ahol azt vallotta, hogy a műtermet már több ízben találkahelynek használta. Most is ezzel a céllal ke-reste fel egyik barátja és a két előtte ismeretlen nő társaságában a lakatlan műtermet. A késelő vasúti hordár ellen megindult az eljárás.

Irodalom, művészet

Asszonyok bolondja.

(Bemutató a timisoarai (temesvári) színházban.)

Marinka a táncosnő nagy sikere után pénteken este újból operettet mutatott be Fekete Mihály színtársulata. A választás nem a legszerencsésebb. Az Asszonyok bolondjának szövegegyenve a legutóbbi idők egyik leggyöngyös librettója, zenéjét pedig ismert régi zeneszámokból „szerezte” Lajthai Lajos. Az előadás maga, tekintettel a mi speciális viszonyainkra, mentett, a mennyit csak lehetett, s hogy ez nem sikerült teljes egészében, annak igazán nem a szereplők az okai, hanem egyrészt a helytelen szereposztás, másrészt a szövegegyenve ijesztő sivársága. Lengyel Irén, a primadonna igen bájos volt egy kimondott szubrett szerepben és Somogyi Rózi tehetsége is pompásan érvényesült. Zilahy Pál mint táncos naturburs aratott zajos sikert, míg Décsi Jenő Tom Hopkins szerepében tett. Eleven és decens volt, táncát kifogástalanok. (—/1.)

* Fifi. (Bartók Etel, az új primadonna bemutatkozása. Sarkadi Aladár vendégfellépte.) A Sarkadi Aladár vendégfellépek során, a Fifi-ben mutatkozott be az aradi közönségnek Bartók Etel újonnan szerződött primadonna. Fidiász feleségét játszotta és megállapítható, hogy szépcengésű iskolázott hangja van, kellemes színpadi jelenség, a sok kísérletezés után talán ez a színésznő beválik az operettegyüttesben. Végleges véleményt azonban csak más, komolyabb alakítás után mondhatunk róla. Sarkadi utólráhetetlen művészetéről fölösleges írni. Finom humora, kedves játéka most is állandó derűségben tartotta a közönséget. Tompa, Ekécs, Balogh Böske ujak voltak, jók voltak. Bizza Laci való-ságos táncfenoménak mutatkozik. Az előadást fél ház nézte csak végig. (k. s.)

* Az aradi színház műsora. Vasárnap délután 4 és 6 órai kezdettel kabaré és Sergius Pannin, Dorian-film. Este: Tatárjárás, operette. Sarkadi Aladár bucsufelléptével. Bérletszűnet. Hétfőn: Bátor Salamon, bohózat. A. bérlet. Kedden: Lili bárónő, operette. Szeghő Lili első vendégfelléptével. B. bérlet. Szerdán: Egy magyar nábob, dráma. C. bérlet.

* A temesvári színház műsora. Vasárnap d. u. 3 órakor: Asszonyok bolondja. Este: Asszonyok bolondja. Hétfőn: Tünetm. Előszór. Kedden: Tünetm. Másodszor. Szerdán: Marinka a táncosnő. Csütörtökön: Othello. Pénteken: Totó. Előszór. Szombaton d. u. és este, vasárnap d. u. és este: Totó.

A szenátus — a szabad kereskedelemért

— A leu visszanyeri külföldön vásárlóerejét. — Változások a prefektusi állásokban. — A bánati képviselők Zsombolya helyett más községet akarnak Romániához csatoltatni.)

Bucurestiből jelentik: A parlamenti képviselők bánati csoportja ma kihallgatáson jelent meg Duca külügyminiszternél a román-jugoszláv határkiigazítás ügyében. A képviselők szónoka rámutatott arra, hogy Módos és Párdány községek elcserelése Zsombolyával, ahol a lakosság nagy többsége magyar és német, nem előnyös a nemzet politikai szempontjából. A küldöttség azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a határkiigazításra vonatkozó konvenciót a külügyminiszter ne ratifikálja. Amennyiben erre mégis szükség mutatkozik Zsombolya helyett olyan községet csatoljanak Romániához, amelynek lakosai nagyrészt románok.

Bucurestiből jelentik: Az erdélyi, bukovinai és a besszarábiai prefektusokat Bucurestbe rendelték, hogy a közigazgatás egységesítéséről szóló törvényjavaslat pontjait megbeszéljék. Hir szerint a prefektusi értekezlet folyamán

Meeresstille und Glückliche Fahrt Op. 28. 2. Schubert: Symphonie B-dur, 3. Ypolit Iwanow Suite Caucasienne. Karnagy: Neubauer Gida. Jegyek a „Bánat” Hirlapirodában.

* Aradi színház hírek. A Bátor Salamon, Arnold Ferenc és Bach Ernő nagyszerű bohózatát, A Bátor Salamont hozza színre hétfőn A. bérletben az aradi színtársulat. A Bátor Salamon hétfőn a premier szereposztásában megyen. — Sarkadi Aladár bucsufellépte a Tatárjárásban. Nyolc esti vendégszereplés után vasárnap este vesz bucsút Sarkadi Aladár a Tatárjárás Wallenstein bakahadnagy szerepében az aradi közönségtől. Sarkadi Aladár nagyszerű humorával valósággal felvilágyozta a közönséget s ennek a kivételes tehetségének bőséges buzoztatására nyílik alkalma a vasárnap esti előadás keretében. Bartók Etel, az új primadonna, aki a Fifi Fidiásznő szerepében mutatkozott be pénteken nagy sikerrel, a Tatárjárásban Riza bárónőt játsza. — Egy magyar nábob. Jókai Mórnak jól ismert regényét, Hevesi Sándornak dramatizálásában hozza ki szerdán este a színház. A nagy mesemondó e drámaformában is gyönyörűen színes alkotásnak előadásával a magyar klasszikus darabok sorozatát kezdi meg színházunk, amelyet követni fognak a külföldi klasszikusoknak a bemutatása is. A darabban a főszerepeket Jávor Alfréd, aki egyben rendező is a darabot. Mészáros Béla, Sereghy Andor, Kallós József, Harmath Jolán, Mészáros Mária és Tibor Lóri játsza. Az Egy magyar nábobhoz bevezető zenét Csányi Mátyás komponált, amelyet a szerző személyesen dirigál. — Sugar Teri, a timisoarai (temesvári) színház direktornéja legközelebb a Trónörökös fő női szerepében, Vecsera bárónőben lép fel. A darab óriási siker mellett most is műsoron van a budapesti Renaissance színházban. — Előkészületben az Asszonyok bolondja, nagyszerű operette.

* A temesvári zenebarátok társasága november hó 5-én, hétfőn este fél 9 órakor rendezi ezidei második szimfonikus hangversenyt a tiszti kaszinóban. Műsor: 1. Mendelsohn:

szóba kerül a kormány kisebbségi politikája is. A Dimineata azt hiszi, hogy a prefektusok táborában nagy változások fognak bekövetkezni.

Bucuresti. A szenátus felirata elkészült és a következőket tartalmazza: A szenátus annak a reményének ad kifejezést, hogy még ebben az évben sikerül helyreállítani a költségvetési egyensúlyt. Minden lehető el fognak követni a pénzügyi helyzet szanálására és ezért reméli, hogy pénzünk rövid idő alatt visszanyeri a külföldön vásárló erejét. Megváltják a szabad kereskedelmet, fokozzák a termelést és a kereskedelem, valamint az ipar számára messze menő előnyöket biztosítanak. Tudomásul veszi a felirat, hogy a szomszédállamokkal viszonyunk megjavult. Végül foglalkozik a jóvátételi kérdéssel és reméli, hogy a megindított akció az országra nézve minden tekintetben kedvező eredményt fog lezárulni.

Meeresstille und Glückliche Fahrt Op. 28. 2. Schubert: Symphonie B-dur, 3. Ypolit Iwanow Suite Caucasienne. Karnagy: Neubauer Gida. Jegyek a „Bánat” Hirlapirodában.

* Keéri-Szántó Imre zongorahangversenyére jegyek még ma, vasárnap kaphatók Scherhag lézímunkauzletében. Az esetleg fennmaradó jegyeket a Kulturpalota esti pénztára fogja árusítani. A hangverseny este fél kilenc órakor kezdődik.

* Az UTE Kolozsvári szereplése a legnagyobb eseménye volt Románia sportéletének. A csapatokról készült fényképeket legelőször mutatja be a Vasárnapi Ujság e heti száma. A világesemények közül németországi, kínai és amerikai érdekes fényképek keltenek nagy érdeklődést a lap e heti száma iránt.

Egy képviselő sajtópere

(Ébredő vezérrel vadolják Ruppertet.)

Budapestről táviratozzák: A törvényszék Seszták tanácsa ma kezdte tárgyalni azt a sajtópert, a melyet Ruppert Rezső Rassay-párti nemzetgyűlési képviselő indított Gyallay Mihály ellen, aki az ébredők hivatalos lapjában azt írta, hogy Ruppertet Devecseren ébredő programmal választották meg és ennek dacára később az ébredők ellen fordult meg. A mai tárgyaláson törzskönyvvél igazolták, hogy Ruppert a veszprémi ébredők alelnöke volt és egy nyit levélben antiszemita kijelentéseket tett. Pusch Ödön, a veszprémi főgimnázium igazgatója volt az első tanu, aki azt vallotta Ruppert tagadásával szemben, hogy ébredő volt és az ébredők támogatásával választották meg képviselőnek. Amikor De-

vecserben a zsidók ablakait beverték, azt mondták, hogy az Ruppert beszédének hatása alatt történt. Dr. Fodor Ferenc, az Ébredő Magyarok Egyesületének főtákará is azt bizonyította vallomásaiban, hogy Ruppert a veszprémi ébredők vezetője volt.

A Ruppert perben a törvényszék Gyallayt tízenegy havi fogságra ítélte, mert a bizonyítás nem igazolta a rágalmaszokat.

Meeresstille und Glückliche Fahrt Op. 28. 2. Schubert: Symphonie B-dur, 3. Ypolit Iwanow Suite Caucasienne. Karnagy: Neubauer Gida. Jegyek a „Bánat” Hirlapirodában.

Vásárló mozi.

Sorozatós lopások, zsebmetszések, fosztogatások.

(Saját tudósítónktól.) Ragvogo napsütéses, békés vásári hangulat uralkodik Aradon. Hogy ősz van, arról csak a kora reggeli hűs szellő, a kalendárium meg a kabátlopások tanuszkodnak. A fák még lombosak és tartós szívóssággal ragaszkodnak kissé színelhagyott leveleikhez, csak az emberek könnyelműek, nem tudják megszokni, hogy ilyenkor vásár idején nekik is fokozott szívóssággal kell ragaszkodniok tárcáikhoz és egyéb érték-tárgyaikhoz. Mert ha megjötte a vásár sippal, dobbal, lármával, megjöttek a zsebtolvajok is, annál csendesebben és a bamulók tömegéből gyakran hallatszik fel egy-egy kétségbeesett kiáltás:

— Jaj a tárcám!

Ecdea Lázár temesvári lakos is így kiáltott fel, miközben a zsuffoli kis vonat tőle feltehetőleg igyekezett vele a Boros Béni téren. A tárcában néhány ezer leí volt. Az utasok, valószínűleg közöttük a zsebtolvaj is felháborodva itélték el a vakmerőt, aki megkárosítja a békés szándéku embereket. A kisvonat megállt, maga körül orrfacsaró benzint büzt terjesztve és a leszálló emberek gyanus szemekkel nézgettek egymásra.

Grósz Antal kereskedő sem volt szerencsésebb. Csak annyi előnye volt, hogy ő tovább valhatta magának a tárcáját, mert tőle később — a Szabadság-téren lopták el. A belső tárcám itt van — amit elloptak abban csak kétezer leí volt — mondotta Grósz Antal örömmel. A zsebtolvaj ezen valószínűleg jobban bosszankodott.

Oroszi Károly a legsajnálattárméltóbb a meglóptak közül. Ő tapasztalt ember léteire előrelátó volt és kezében szorongatta kétezeröttszáz leí tartalmazó tárcáját. De egy ügyes zsebtolvajt az ilyen kiesés nem riaszt vissza. Kivárta míg a tapasztalt Oroszi tolongásba kerül és egyszerűen kicsavarta kezéből a tárcát. A kifosztott ember érthető felháborodással nézett szét, de csak ártatlan arcokat látott, akik esodálattal bámulták a villanyos jóvendőmondót. Az előrelátás ugyilatszük mi sem használ, ha a zsebtolvaj még előrelátóbb.

Serenyi Adolfné tyukokat akar

vásárolni a piacon. Egy kosár fenekén rejtette el a vásárlásra szánt 680 lejét és amikor hosszas alkudozás után fizetni akart, üres volt a kosár feneké. A zsebtolvajok szak szervezete ma este társasvacsorát rendez. A menü legizletesebb fogása a tyúkpecsenye.

A főtéren az egyik ruhásbódében egy szép fekete báránnyőr bekecs volt kiakasztva. De csak volt, mert valakinek annyira megtetszett, hogy szó nélkül leakasztotta. A fizetésről azonban megfeledkezett.

HIREK.

Távozó tanfériu.

(Magyarországra költözik egy aradmegyei iskolaigazgató.)

(Saját tudósítónktól.) **Wiesnbacher Józsefet**, az aradmegyei siri (világosi) állami iskolák volt helyettes igazgatóját Tata székhellyel Komárom és Esztergom vármegyék nepművelési titkárává nevezte ki a magyar kultuszminiszter. Érzékeny veszteség éri ezáltal Sírja (Világos) közönségét, mert az eltávozó valamennyi kulturintézménynek vezetésében agilisán vett részt. Wiesnbacher József Aradon és Arad vármegyében általánosan és jól ismert egyéniség. A múlt télen az aradi Kulturpalotában és a Városi Színházban megtartott Petőfi estélyeken Wiesnbacher József mint Petőfi megszemélyesítője, gyönyörűen csengő tenorjával szórakoztatta Arad műértő közönségét. A „Világosi Polgári Daloskör”, a távozóban karmesterét, szellemi vezetőjét veszíti el.

Világos közönsége karöltve a „Világosi Polgári Daloskör”-rel a távozó iránti ragaszkodása és szeretete jeléül tegnap este 130 terítékes búcsuestélyt rendezett, melynek folyamán **Teffert** Ferenc rómkath. plébános, **Liszt István** butor-gyáros, **Vargha-Tóth Sándor** egyeztetési alelnök meleg szavakkal búcsúztatták az eltávozó urt családot; a világosi hölgyek nevében **Albert Mancika** nyújtott át egy gyönyörű fehér virágokból készült hatalmas csokrot. Megható volt az a ragaszkodás, amelyet a jelen voltak a távozó iránt kimutattak, amikor a „Világosi Polgári Daloskör” tagjai, komoly, meglelt férfiak könnyezve búcsúztatták énekszómellett karmesterüket.

Wiesnbacher József értékes pedagógus, kiváló vezető erőt és a magyar kultuszminiszter oly állásba helyezte, ahol értékes tehetségei kellőképpen alkaima van érvényre juttatni.

Amerika nem tűr korlátozást. Washingtonból táviratozzák: Hughes, az Unio külügyi államtitkára tudatta a francia kormánnyal, hogy az Egyesült Államok nem vesznek részt a jóvátétel végleges rendezése ügyében összeülő szövetségi konferencián abban az esetben, ha a

konferencia munkakörét szabályozzák. Ugyanilyen értelmű jegyzőkönyvet küldött az Unio az angol kormánnyhoz is.

Oroszország négy korosztályt mozgósított. Párisból táviratozzák: Az Echo de Paris stockholmi tudósítója jelenti, hogy Oroszország négy korosztályt mozgósított. Ezt az intézkedést összefüggésbe hozzák Trockij külügyi népbiztosnak Lengyelország ellen mondott harcias beszédével. Zinojev népbiztos a szovjet pétervári közgyűlésén még harciasabb szellemű beszédet mondott és azt indítványozta, hogy a német kommunistákkal egyesülten nyomban támadjanak. Budienni tábornok a főbbi vörös generálissal együtt helyeselte Zinoviev indítványát.

Színházi tűz Bucuresubén. Bucuresuból jelentik: A Nemzeti Színház színpadán a tegnapi este előadás közben tűz ütött ki. A tüzet sikerült rövidesen elfojtani.

Tanköteleseknek összeírása. November 5-én, hétfőn kezdődik a tanköteleseknek folytatódó összeírása. A hivatalosan kiküldött összeírók házról-házra járnak és a polgármesteri hivatal felhívja a lakosokat, hogy az összeírókat munkájukban támogassák. Akik a kiküldött összeírók munkáját megnehezítik, vagy az ellen akadályokat gördítenek, azok ellen a törvényes eljárás megindul.

A boldog apa. Egy ismert budapesti színművész sugárzó arccal jön a próbára. Kérdik, faggatják.

— Hogy lehetsz ilyen bész mellett még jókedvű! Mi történt veled?

— Képzeliétek, ma reggel boldog apa lettem!

— Gratulálunk. És a kedves feleséged —?

— Remélem, nem fogja megjutni!

Elkészült aradi utlevelek. Az aradi államrendőrség utlevélosztályán a következők vehetik át utleveleiket: Keresztes József, Nagy Paula, Gonda Ernő, Sándor Albert, Tóth Emilia, Belovár József, Sapira Mózes, Bene István, Sándor Margit, Konecz Géza, Marionosi Béla, Kauten Péter, Kovács János, Róma Dezső, Jakobovics Berta, Hercz Regina, Faix Jakab, Löwinger Sándor, Klein Jakab, Bencsik Ilona, Komuves Erzsébet, Makay Pál, Kiss Mariska, Vass Andrásné és Selli József. Amerikai utleveleikért a következők jelentkezzenek: Perverler Jeremiás, Kovács János, Balázs István, Wolf József, Ligeti Aladár, Mari István, Kotilla Sándor, Bogdán Mariora, Szabados Albert és Dopcsa Péter.

Szenzáció Kerpel könyvkiadása!

Sirkőavatás. November hó 4-én, vasárnap délelőtt féltizenkettő órakor lesz Kohn Armin volt aradi tüveg- és porcellán nagykereskedő sirkővének ünnepélyes felavatása, a melyre a család ezuton hívja meg a rokonokat, jóbarátokat és ismerősöket.

MA ZÁRUL a felsőbányaiak képkidáltása a Kulturpalotában.

Csodálatos ősz Franciaországban: Lyonból jelentik: Három nap óta a hőmérséklet Lyon vidékén rendkívül meleg. A nagy meleg folytán a ták rügvet és virágot hajtottak, mint a legszebb tavasz derekán. Givers városban a hőmérséklet 27 fok volt, mint július hónapban. Pau városban a hőmérséklet 27 fokra emelkedett, a lilium és a rózsafák kivirágoztak, az emberek nyári öltözetben járnak az utcán.

Carmen Sylva és a zsidókérdés

(A néhai királyné emlékirata a zsidógyűlöletről.)

A német könyvpiacra most jelent meg az „Ullstein Verlag” új kiadásában „Memoiren der Königin Carmen Sylva” címmel a néhai román királyné memoár kötet. Most, amikor Romániában élénk probléma az antiszemitizmus, különösen érdekesek és aktuálisak azok a részletek, amelyekben a művészelektű királyné az antiszemitizmusról és a zsidókról ír.

Carmen Sylva emlékirataiban egyik ifjúkori nevelőjéről, Bernays Jakabról emlékeztet meg, a zsidókérdésre is kiterjed.

Bernays korának egyik legkiválóbb nyelvtdosa Carmen Sylva szülei házában, a Wied hercegi családnak volt szeretett barátja. Egyetemi tanár nem lehetett, mert zsidó volt és vallását elhagyni nem akarta. „Szüleim — mondja Carmen Sylva — örökké társalogtak velem és hihetetlen örömet telt Bernays véleményeinek szépségében, széles látókörében. Még évekkel azután is egyre idezték házukban:

„Bernays így gondolta, Bernays így mondotta”. — Egyénisége varázsával és hatalmas tudásával mélyreható benyomást gyakorolt családukra.”

Bernaysnek fájt az, hogy egyik kortársa és hitsorsosa vallást cserélt s erre vonatkozólag így szolt Calmen Sylva.

— Nincs célja annak, hogy az ember elhagyja vallását, amelyben született. Hiszen mellékesek a formák. Valami forma kell azonban mindaddig, míg az emberek szükségét érzik annak, hogy istentiszteletre sokan gyülekezzenek össze, mert csak így tudnak átitatosak lenni. És ha évszázadokra terjedő viták támadnak a „filoque” kérdése körül, akkor ebből az ember csak azt érzi, hogy az egyház éppen olyan szánakmas dolog, mint minden más, ami földi s ami nem tud önönmaga és a maga kicsinyisége fölé emelkedni. — Mindennek materializálnia kell,

Eljegyzések. Dr. Messer Károly ügyvéd (Arad) és Lovas Ilus (Debrecen) jegyesek

Zimmermann Ferenc (Lippa-Ujszatanna) és Schannen Hilda (Prejamos) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Keéri-Szántó Imre, az Európa-szerte ünnepezt zongoraművész, ki az aradi anya- és gyermekvédő Szövetség javára adja egyetlen hangversenyét, megérkezett Aradra. Nyugat-Európa fővárosai után Arad az első vidéki város, amely szerencsés lesz Keéri-Szántó kiforrott nemes művészetét élvezhetni. Rajongással beszélnek róla, akik hallották, hódolattal és teljes elismeréssel méltatják művészetét Európa legelső zenekritikusai. Nem csoda tehát, hogy Arad zenekedvelői nagy érdeklődéssel várják aradi fellépését s hisszük, hogy ma esti vendégszereplése után az aradi közönség is szívébe zárja és alig fogja várni, hogy mentől előbb ismét hallhassa.

Kollin Jenő fogászati műtermét áthelyezte a városházával szemben. Bejárt Str. Horia (Széchenyi-u.) I.

Blues-Trott, Java és Tango Argentino a szezon híres táncái. Tanítja Bérczy Ilona okl. táncitanárnő Str. Gozdu (Szt. István-u.) 4—10.

aminek pedig fonségezen szelleminek kellett volna maradnia. A mi házukban böles Náthán mindennapos vendég, mert minden vallás képviselve van családuknban. Vannak benne katolikusok, protestánsok és ortodoxok is. És a titkárunk éppen zsidó. És ez a zsidó a legfőbb támaszom a jótékonyágban. Brociner ezredes a hetvenhetedik háboruban két súlyos sebet kapott és most titkár nálunk és lelkesedéssel áldozza fel magát a szegényekért és szenvedőkért, akik tőlünk várnak segítséget.

A zsidógyűlöletről ezt írja: „A keresztyények a zsidógyűlöletet és az örökös zsidóüldözést, mely lvel ezt a csodálatraméltó népet állandóan gyötörték, Krisztus keresztfeszítéével igyekeztek mentegetni. De legvünk becsületesek és színtek magunkkal szemben. Vajjon mit tenének a mai keresztyények, ha Krisztus urunk újra megjelenék? Félek, hogy még hosszant sem kiáltanának, hanem azonnal veszedelmes szocialistának deklarálnák és legalább is az örültek házába csuknák. Tolsztoj szigoruan fel akarta eleveníteni az őskeresztyénséget s ezt tényleg meg is cselekedte. De erkölesileg valósággal keresztreverték, különösen, mikor elkezdte kiüzni a templomból a kufárokat s mikor föl túrtia, mennyi húsággal és képmutatással van körülággatva a mai kereszténység.”

Azután a bibliáról beszél a királyné:

„Ez a könyv: való és költészet a milyen nem támad többé. Mert megdönhetetlen valóság az a történet, a melyet olyan költők mondanak el — a világ legnagyobb költői — akik egyszersmind próféták is valának. Hogy Dávidról ne is beszéljünk, a ki talán nem nagy király, de valóságos ember és igen nagy költő volt”. „Különös — mi mind a Biblia emlíin élünk s mégis megengedjük magunknak, hogy megvessük azt a népet, melyből a biblia kisarjadt”

Bánati szanatórium Timisoara, Hoilo-utca 2. Modern gyógyintézet belgyermek-, ideg-, sebész-, női-, orv-, ill., gőze-, bőr- és szembeteglek részére. — Diätetikus konyha. — Legmodernebb gyógytényezők: Röntgen, Radium, Quarz, Diathermia és az egész elektrotherapia, hydrotherapia, mór- és fanykezelések. — Specialista orvosok. — Bécsi ápolónők. — Olcsó szobaárak.

Csáky órák és vésnök műterem. Elsőrangú kivitelben készít órajavítást és finom ékszerkészítést. Új órák és ékszerek legjobb beszerzési forrása. (A városházával szembeni épületben Str. Horia (Széchenyi-utca) I. szám.)

Egy házasságtörési komédia. A manikür kisasszony. Barátomat csalja a felesége. Az idei új frász-táncok. Az aranyparaszt fia. A falábú korcsmáros. Kényes történet. Jelenet az utcán. Tréfás apróhirdetések stb. című szenzációs cikket közöl az „Aradi Faklya” legújabb száma.

Utazásra el ne feledjünk Diana sósorszeszt magunkkal vinni. Al-tala, egyszerű szagolgtatás folytán, megmenekszünk a gyakori rosszulléttől.

Elegáns gyermekkocsik nagy választékban Hegedűsnél, Arad.

Ha szép és olcsó cipőt akar, fájradjon el Braun cipőszalonjába Arad, a főpostával szemben. Külön mértékostály.

— Japánba csábítják a kivándorlókat. A kivándorlási ügynökök nem szünek meg csalóka ígéretekkel exotikus országokba csábítani a lakosságot. Az utóbbi időben főleg Argentínába szállították az olcsó emberanyagot, ahol igen kicsi munkabérért szolgáltatják ki a kivándorlókat a délamerikai tőkésnek. A napokban új ügynökök érkeztek, akik Japán mellett csinálnak élénk propagandát a hiszékeny falusi emberek között. Köztudomású, hogy Kelet-Ázsiának vannak a legigénytelenebb dolgozói, elképzelhető tehát, milyen nyomoruságon boldogulhat ott az idegen munkás. Pláne most, mikor a nagy földrengés olyan súlyosan lerontotta a japáni életviszonyokat.

— Bráza sósorszesz és pipere készítmények békeminőségben újból mindenütt. Hehs és Klein aradi cégénél nagyban is kapható.

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serrail-crémet használjanak.

— Egy elégedetlen kliens agyon lötte ügyvédjét és ennek irnokát. Párisból táviratozzák: Megrendítő eset történt a minap Perpignanban, Barrère ügyvéd irodájában. A szőlőművelő Lacombe-fivérek pört indítottak egymás ellen az örökségük elosztása miatt. Nagy szőlőterületet örököltek, de nem tudtak megegyezni, hogy melyik rész melyiké legyen. A törvényszék a tör folyamán zárgondnokot jelölt ki az ügyben s a terület egy része ennek intézkedése folytán zár alá került. A testvérek egyike, Lacombe József nem volt megelégedve ezzel a törvényes intézkedéssel s ügyvédjét okolta miatta. Megjelent Barrère irodájában, ott nagy botrányt csapott. Az ügyvéd tiltakozott a vádak ellen, mire Lacombe kirántotta revolverét s négy lövéssel megölte. Az ügyvédi iroda irnoka, Laborgue Edmund, főnöke segítségére sietett, de a dühöngő ember őt is agyonlőtte.

— Hol jelent meg az első tárca? A világ majd minden újságjának van tárcarovata. De ez a rovat nem olyan régi, mint maga az újság. Egy francia lap megalapítása szerint az első tárca 1800-ban jelent meg a párisi Journal des Débats-ban Geoffroy abbé tollából. Már abban az időben is a szigorú cenzúra szeszélyei ellen úgy védekeztek a lapok, hogy ha a vezércikket törölték, tárcát adtak helyette. De a vonal alatt csak később helyezték el az ilyen pótcikkeket és onnantól ered a tárca elnevezése (Fouilleton = kis levél) is. Az első tárca „Páris titkai” cím alatt jelent meg és óriási érdeklődést keltett. Harminc évvel később, 1830-ban kezdik el először a regény folytatásokban való közlését.

LA GARÇONNE 14051
német kiadása megérkezett!
KELET hírlapiroda ARAD.

Sport.

— AMTE. AAC. bajnoki football nérközés vasárnap, f. hó 4-én d. u. fél 4 órai kezdettel az AAC. Serb (Török Gábor) utcai sporttelepén. Előzőleg fél 2 órakor Herkules-Transilvania barátságos mérkőzés.

A német kormányválság. (Az ex-trónörökös hazatért.)

Berlini távirataink ma arról számolnak be, hogy a német ex-trónörökös Sziléziába érkezett. A német kormány megengedte, hogy a volt trónörökös meglátogassa ölsi birtokát, mint egyszerű földbirtokos. Németországban ma semmiféle meglepő és nem lehetetlen, hogy a monarchisták kihasználják a volt trónörökös jelenlétét. Egyébként a birodalmi kormány ismét válságba jutott, a szociáldemokraták nem támogatják tovább Stresemant. A német kancellár most polgári koalíciót tervez. A szeparatisták mozgá-

Az összerakható ember

(Voronov tanár fatalitási műtétel.)

Rómából jelentik, hogy az ottani orvosegyesület most tartott nagygyűlésén Max Thorek tanár számolt be a fatalitási műtétel eredményeiről. Szerinte az orvosi tudomány csak korai megőregedési tüneteknél tud segíteni. — Ezzel szemben Thorek tanár a legnagyobb cinizmussal nyilatkozott az egyes szervek átültetési lehetőségeiről és számos kísérletéről számolt be kutyákon és patkányokon végzett meglepő sikeres műtétéről. Az előadó tanár véleménye szerint az átültetési műtétel rendszeres továbbfejlesztése után mihamar sikerülni fog emberre „készíteni” különálló részekből, minj a hogy az automobilt összerakható darabokból illesztik össze.

Párisból jelentik: Nagy sikere volt Voronov dr. fiatalitási módszérének a francia sebészek most meg tartott kongresszusán. Dartignes és Baudin híres sebészek vezített képekkel bizonyították be a csimpánz-mirigyek átültetésének csodás hatását. Eddig 44 ilyen műtétet hajtottak végre és mind sikerrel jártak. A megfiatalított emberek közt szerepel többek közt egy párisi nagyiparos, aki már munka képtelen volt, egy tanár, aki nyugdíjaztatni akarta magát, egy mérnök, aki nem tudott naponta fejből dolgozni két óránál, egy hírlapíró, akinek már kezdett begyepesedni az agyveleje és ezek most valamennyien fiatalos erővel folytatják mesterségüket. Voronov az ülés után a kongresszus tagjait meghívta a klinikájára, ahol jelenlétükben két öreg orvoson hajtott végre a mirigyátültetést és ezek most maguk fogják majd beszámolni az eredményről. Ugyáztik, hogy Voronov, akit már több kudarc ért Párisban, most újból kiáll a siker porondjára s ha ez a távirati jelentés igaznak bizonyul, nem eredménytelenül.

mában új fordulat állott be, amennyiben Matthes a coblanzai szeparatistavezér elhatározta, hogy úgy a francia, mint a belga megszállott zónában feltétlenül az ideiglenes kormány kezébe jutja a hatalmat. Rendelkezésre álló csapatait repülőgéposztagokká alakítja át és ezekkel akarja kiűzni a porosz hivatalnokokat. A franciák és a belgák egyébként az angol kormányt jegyzékben értesítették, hogy minczen közösségük a szeparatistákkal. Krupp megállapodott a francia hatóságokkal és kiszabadult a fogságból.

Mulatságok

* Tornászbal. Az Aradi Torna-Egylet december 1-én este 9 órai kezdettel tartja az idei béli estélyét a Fehér Kereszt nagytermében. A rendező-bizottság most küldi szét a meghívókat és minden előkészület megtett arra, hogy az estély az előző évekhez hasonlóan fényesen sikerüljön. A rendező-bizottság ezúton kéri fel az Egyesület tagjait, hogy a meghívandók névjegyzékét Bauer Gyula ur üzletében minél hamarabb adják le, hogy a meghívók kellő időben rendelkezési helyükre juthassanak.

Tessék fizetni!

(Aki korezmába jár, válogassa meg barátait.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi radnai-uti Széll-féle vendéglőbe ma délelőtt négy gazdember tért be. A társaság egyik tagja már egy kissé illuminált állapotban volt és az első pohár pálinka elfogyasztása után lehajította fejét az asztalra és hangos forkolással jelezte, hogy nem sokat törődik ezzel a pénztelen szomorú világgal. A három gazda tovább nyeldeste a jó törkölyt a solia ki nem ürülő poharakból. Amikor ele gendőnek találták az elfogyasztott ital mennyiségét, némi fáradtsággal felkászolódtak és ingatag járással ballagtak az ajtó felé. A vendéglő szemületes tulajdonosa azonban elebük állott és félre nem érthető hangon rájuk kiáltott: — fizetni! — Ő fizet — mondták és rámutattak a mélyen alvó atya fira. A vendéglős az alvó ember fölé hajolt és ismét elkialtotta az íesztő szót — fizetni! — A gazda felébredt, megtörölt szemét kivette hasas tárcáját és rövid gondolkodás után megszólalt: — egy pohár törköly. — A vendéglős halk hangon számolni kezdett. Végre kimondotta az eredményt, amelynek hallatára a gazda rögtön kiőzanodott. — Összesen százöt leí. — Élénk eszmecsere kerekedett a dologból, mert a felébredt ember felháborodva utasította vissza azt a feltévést, hogy ő már messzejáró barátai által fogyasztott pálinkát is fizetni akarja. Az első kerületi rendőrségre került az ügy, ahol ki mondták a bölcs ítéletet: A gazda fizesse ki a százöt leít. Indoklás: Senki se aludjon a korezmába és ha már ott alszik, válogassa meg barátait.

Mantu, az uri rablóvezér

(Ujra életjelt adott magáról a hírhedt krassószörényi bandita.)

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny már többször megemlékezett Mantunak, a hírhedt krassószörénymegyei rablóvezérnek a viselt dolgairól, aki már hosszabb idő óta rettegésben tartja a megye lakosságát. Mindig más helyen tűnt föl és hiába üldözték eddig, nem sikerült kézrekeríteni. A rablóvezért már csendőrök többször megközelítették, de nem foglathatták el, mert Mantu kitartóan védekezett. A legutóbb is véres harcot vívott a csendőrséggel és egy csendőrt agyonlőtt, azután elmenekült. Egy ideig nem szerepelt a neve a rablótámadások listáján, míg most újból életjelt adott magáról. Tegnap Ramantu szilasi erdőőr lakásába beállított több uriember kinézésű egyén, akiket az erdőőr távollétében a felesége fogadott. Az idő már estefelé járt és ezért az asszony mandjárt meg is vendégelte az urakat, akik azt mondták, hogy erdőmérnökök és az erdőt akarják felmérni. Nemsokára hazajött az erdőőr, a kinek ugyanazt mondták, amit az asszonynak. Egy ideig beszélgettek, majd hirtelen revolvert rántottak és azt az erdőőrré és a feleségére szegezték. Az egyik clórelépett és kijelentette, hogy ő Mantu, a rablóvezér és követelte, hogy adjon át neki az erdőőr minden házában található értéket. Az erdőőr a felszólításnak engedelmesskedett és átadta a rablóknek fegyvereit, töltényeit, ékszerait és 70 ezer leí készpénzt. A rablók ezután kirohantak a házból és eltűntek az éjszakai sötétben.

Aradi mozi hírek.

* Vasárnap délután két előadást tart a színház, kabaréval és mozival egybekötve, 4 és 6 órai kezdettel. Mindkét előadáson fellép Sarkadi Aladár, azonkívül bemutatnak egy Karinty-tréját, Szeghő Lili és Sebestyén Jenő pedig táncszámokkal szerepelnek. Egy szenzációs Dorian mozifilm, Sergius Panin tölti még ki a délutáni műsort. Azokon a napokon, melyeken mozielőadás van a színházban, az esti előadások mindenkor fél 9 órakor kezdődnek.

* Beszélő mozi Aradon. A jövő hét végén, három estén át, két amerikai mérnök vezetésével, Edison tökéletesített kino foto filmjei kerülnek bemutatásra. Ezek a beszélő filmek most kerültek először Erdélybe és mindenütt, ahol eddig bemutatták, óriási hatást értek el vele. Edison új találmányának nagyszerűségét az is bizonyítja, hogy már egy fél éve előre lekötötték maguk részére a nagyobb városok.

* Bájosan megkapó amerikai gyermekfilmet mutat be vasárnap az Apolló „A kis haszontalan” címen. Egy ártatlan és ragyogóan tiszta gyermeki lélek kedves történetét mutatja be a film, a kis Maryét, akinek vidám szíve, bájos gyermeki szerelete fényt és ragyogást kölcsönöz, akinek az érzékei azonban nem pusztán a gyermeki gondtalan játékban merülnek ki, hanem mélyen érző szíve nagy, nagy áldozatokra is képes, hogy bajbakerült játszótársát kiszabadítsa a veszedelemből. Ki-

„Sámson az óriás”. Hatalmas kalandfilm, a világhírű Luciano Albertinivel a főszerepben, ma vasárnap, hétfőn és kedden az

Urániában.

csiny szive minden bátorságával s önfeláldozásával nagy feladatra vállalkozik: kedves játszótársát, akit romlott barátainak társasága valószínűleg a züllésbe kerget, megmenti s visszavezeti szerető szüleinek hajlékába, ahova a kis Maryval együtt a boldogság is beköltözik. A meghatóan kedves gvermekfilm csak vasárnap és hétfőn látható az Apollóban.

* **Borgia Lukrécia**, a csodálatosan nagyszerű, monumentális film attrakció jövő héten az Apollóban.

* **Sámson, az óriás**, az Uránia slágere nagy sikerrel debütált.

E szép filmdráma gyönyörű leír- detője az emberi erőnek, a hatalmas fizikumnak, amelynek csodás megtestesítője maga a film főszereplője, Albertini Luciano, akinek pompás megjelenésében, csodás erejében több ízben volt alkalma a közönségnek gyönyörködni. Ez a film tele van izgalmas jelenetekkel, egy nagyhercegi leány megdöbbentő szenvedéseit adja, aki végül is Sámson rettentő ereje és bátorsága révén örök időkre megszabadul kegyetlen üldözőitől. Az Uránia filmsládere keddig marad műsoron.

KOZGAZDASAG.

Az új német pénz, a „Schatz.“

(A drága Berlin. — Házbérek békeparitáson.)

(Berlini tudósítónktól.) A németországi állapotokról már számos hír járta be a világot. Ezekről meg kell állapítanom, hogy nagyobb részt tulzottak, bár bizonyos, hogy „plünderolás“, (fosztogatás) napirenden van. Ez némileg érthető is, mert a múlt héten például a következő volt a helyzet. Egy munkás hétfőn mintegy 20 milliárd márkát fizetést kapott, ami két és fél dollárnak felelt meg. Ezért a pénzt kapott tízenyolc darab kenyert (Berlinben a kenyér nagysága egységes.) Csütörtökön a dollár 100 milliárdra szökkent és a kenyér darabjának ára felment 10 milliárdra. Mit csinálhatott az ilyen szegény munkás a 20 milliárdjával? Kénytelen volt lopni! A hivatalnokoknak és általában a fix-fizetéseseknek sanyaru helyzetük van. Csupán a banktisztviselők a kivételok, akik márkát fizetésüket értékállóan őrizhetik meg.

A segítség azonban már megjött. — Tegnap életbelépett a „Schatz“, az új марка, amelynek dollárfelezete van és amelynek ára a dollár szerint alakul. A fizetéseket „Schatz“-ban állapítják meg és a Schatz is épen olyan törvényes fizetőeszköz, mint a марка. Ma a kenyér ára hetvenöt „Schatz pfennig“, azaz 10 milliárd papírmárka, tehát valamivel több, mint hét Schatz felel meg egy dollár árának. 100 milliárdos berlini árfolyam mellett. Egy ruha ára 2 billió. Az arany ára jóval felül van a világparitáson.

A drágaságot iokozza a lakberek hirtelen, minden átmenet nélkül való megdrágulása. Tegnap óta ugyanis Berlinben a mostani alapberek három milliárdszorosa a

megengedett lakbér, de decemberben 20 százalékkal, azon túl. hivatonta tíz százalékkal emelkednek a házbérek, mindaddig, míg arany paritásban el nem érik a békebeli lakbért. Szó van arról is, hogy az illetékes hatóságok megszüntetik a lakbér megkötöttségét és szabad járja engedik a lakbéremeléseket, hogy minél hamarabb elérjék az aranyparitást.

— **Eladott aradi ingatlanok.** Özv. Reissner Rudolfné örökösei eladták a Piata Caziului 5a. sz. házat 175000 leiert Beldescu János és nejeinek. — Beldescu János és neje eladták a Piata Caziului 5a. sz. házat 220000 leiert özv. Szántó Bélánának. — Özv. Sima Antalné eladta a Str. Gen. Doda 5a. sz. házat 80000 leiert Motz Axentie és nejeinek. — Vámos Imre és neje eladták a Str. Numa Pompiliu 41—37. sz. házat 140000 leiert Schmidt Mihály és nejeinek. — Lestyán Pál és neje eladták a Str. Kosár 35a. sz. házat 25000 leiert Kindl József és nejeinek.

— **Német jóvátétel érkezett Romániának.** Constanzából jelentik: A költöbe egy hajórakomány vasuti anyag érkezett Németországból. A vasuti anyagokat a jóvátételi számla terhére szállította Németország.

— **Kicsereleik az ötszáz leies bankjegyeket.** Bucuresti. A Banca Nationala igazgatósága elhatározta, hogy december 1-től kezdve kicsereleli az ötszáz leies bankjegyeket. A kicserelésre az adott okot, hogy az utóbbi időben, de különösen a háboru alatt nagymértékben hamisították ezeket a bankjegyeket. A kicserelés két hónapig fog tartani.

— **Ujabb vasuti tarifaemelés előtt.** Bucurestiből jelentik: A CFR. vezérigazgatóságánál tárgyalások folytak a vasuti tarifa felemeléséről. A vasut óriási kiadásai teszik szükségessé a tarifa felemelését.

— **500 millió frankos kölcsön Romániának.** Bucurestiből jelentik: Antonescu párisi követnek az ötszázmillió francia frank kölcsön ügyében folyó tárgyalásai előrehaladott stádiumba jutottak. A részletes tárgyalások körülbelül egy hónapot vesznek még igénybe. Amennyiben a kölcsön megszerzésére irányuló tárgyalások sikerre vezetnek, a kormány az újabb bankjegykibocsátástól egyelőre eltekint.

— **Szabályozzák a marhaexportot.** Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi miniszterium új bizottságot alakított a marhakiviteli törvény elkészítésére. A bizottság elnöke a bucurestii iparkamara elnöke, tagjai a vámvezérigazgató és az exportörök egy képviselője.

Valutapiac.

Párisban száz lei 8.25 frank.

Aradi valutaárak. (November 3.) Francia frank 12, svájci frank 37, dollár 206, dinár 2.35, szokol 6, lira 9.50, angol font 940, magyar korona 0.0080, osztrák korona 0.0031. — Kifizetések: Budapest külföldi 135, belföldi 85, Bécs 342, Prága 6.10, Zürich 37.15, Milano 9.37, London 938, Páris 12.15, Newyork 208, Belgrád 2.50.

Temesvári valutaárak. (November 3.) Newyork 208, dollár 209, London 932, angol font 915, Páris 12.05, francia frank 12.40, Zürich 37, svájci frank 36.60, Milano 9.30, lira 9, Belgrád külföldi 2.44, belföldi 2.38, dinár 2.30, Prága 6.06, szokol 5.90, Budapest külföldi 88, belföldi 135, magyar korona 130, Bécs 344, osztrák korona 325.

Bucurestii tőzsdezárlat. (Nov. 3.) Kifizetések: Páris 12.15, London 935, Newyork 207, Milano 9.40, Zürich 37, Bécs 0.0030, Prága 6.15, Budapest 0.0120. — Valuták: Napoleon 780, leva 1.90, török lira 1.22, angol font 940, francia frank 12.30, svájci frank 37.50, lira 9.40, drachma 3.60, dinár 2.40, dollár 210, lengyel марка 0.000160, osztrák korona 0.0030, magyar korona 0.0080, szokol 6.10.

Zürichi nyitás. (November 3.) Newyork 563, London 2511, Páris 32.45, Milano 25, Prága 16.15, Budapest 0.0305, Belgrád 6.5750, Bucuresti 2.70, Varsó 0.0003, Bécs 0.007925.

Zürichi zárlat. (November 3.) Amsterdam 217.75, Newyork 563.25, London 2510, Páris 32.25, Milano 24.95, Prága 16.45, Budapest 0.0305, Belgrád 6.5750, Bucuresti 2.69, Bécs 0.007925.

Budapesti Devizaközpont jegyzései. (November 3.) Napoleon 68800, Belgrád 228—242, Berlin 0.000015, Bucuresti 97—110, lei 98—111, London 87800—92200, angol font 88300—92700, Milano

880—935, lira 890—945, Newyork 19450—20550, Páris 1145—1211, francia frank 1160—1226, Prága 573—617, Varsó 0.000160—2.10, Bécs 27.50—29.70.

VIDÉKI ELŐFIZETŐINK B. FIGYELMÉBE! Tekintettel a lap előállítással járó horribilis költségekre, arra kérjük t. vidéki előfizetőinket, hogy a Közlönyért való előfizetésüket haladéktalanul küldjék be a kiadóhivatal címére, mert ellenkező esetben kénytelenek lennénk lapunk küldését beszüntetni.

Megálmodta, hogy a férje megfogja ölni.

A misztikus lelki jelenségek kedvelőinek való eset történt az amerikai Stocktonban. Egy Robert Lloyd nevű stocktoni jómódu üzletember felesége azt álmodta, hogy az ura megölte s másnap elmondotta különös álmát az ismerőseinek, akik éppen olyan babonásak voltak, mint ő. Az asszony azt magyarázta ki az álmából, hogy az ura valóban meg fogja ölni. És tényleg megtörtént a tragikus eset: az álom valóra vált. A házaspár egy napon összeveszett s a túlságosan ingerlékeny Robert Lloyd, mikor az asszony folyton sértegette, düheben revolvert rántott elő. Meg akarta ijeszteni az asszonyt és feléje lött, de úgy, hogy a golyó ne érhesse. Az asszony azonban éppen abban a pillanatban a golyó irányába hajlott s holtan rogyott össze. A férj kétségbeesetten hívott segítséget, de már késő volt. Nem bírta ezután elviselni tettének súlyát s agyonlőtte magát.

SAKK.

Rövatvezető: Dr. Janny Géza.

Megfejtés. A 11. feladvány megfejtése: 1. Be2, dXB 2. He2+Kc5 3. d4 matt.

1... Hb1 2. He4+, Kc5, 3. Hxd2 matt.

1... He5. 2. Be4+, Kc5. 3. Fe7 matt.

1... g3. 2. Be5, KXB 3. Fe3 matt.

A szerkesztésért felelősen: KÓCSY JENŐ felel.

Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER.

Ma vasárnap és hétfőn kettős műsor az APOLLO-ban

„Maria Osborn“ a végtelenül bájos gyermek utó-
érhetetlen alakítást nyújt a „Kis haszontalan“

c. amerikai filmszenzáció

arcos bál után... kacagtató pompás vígjáték. 14051

OSRAM
ÉGŐT
vesz és használ
az egész világ

OSRAM NITRA

OSRAM
felvást kell a villanykörteknél látnunk

Tavaszi az őszenben.

(Vasárnap kezd meg a temesvári kerület a tavaszi footbalszezont. A központ megsemmisíti ezeket a mérkőzéseket.)

(Saját tudósítónktól.) A temesvári sport-kerület a saját kezdeményezéséből, akkor, amikor az ország többi kerületei még javában az őszi fordulót játszzák, már a tavaszi fordulót játszatja. Hivatalos indok: az olimpiász, tényleges célja azonban nem más, mint egyes egyesületek favorizálása. Olym piásra egy ország csak egységes irányítás mellett készülhet, ilyen egyéni akciók csak rossz vért szülnek. A csapatok letörve, szakadatlan munka után, fáradtan állnak ki a tél kezdetén a tavaszi mérkőzések lejátszására. Holnap vasárnap a *Kinizsi* pályán eldöntésre kerül *Kinizsi-CFR. Sparta I. o.* bajnoki. Ennél a mérkőzésnél unalmas, lélek nélküli játékokra van kilátás.

Unirea-Vultur I. o. bajnoki *Lugojon*, ahol az *Unirea* mindent el fog követni goalarányának nagyobbitására, ismerve azonban a saját pályáján játszó *Vulturit*, az *Unirea* csak kis goldiferenciával győzhet.

Munkatársunk Bucurestiben be szelgetést folytatott *Gebauer* Marióval, a központi footbalszakosztály elnökével, aki a legnagyobb meglepetéssel értesült a temesvári kerület most lejátszandó tavaszi szezenjáról. Csodálkozását fejezte ki, hogy a temesvári kerület ilyen fontos határozatot a központ előzetes tudta és beleegyezése nélkül hozott.

— „Annál inkább lehetetlen a

temesvári kerület intézkedése — mondotta — mert tudvalevő, hogy a bajnoki szezon egységesen kell kezdeni az egész országban. Nem tudnék olyan helyzetet elképzelni, hogy Temesvár decemberre már befejezi tavaszi szezonját, míg a többi kerületek csak tavasszal kezdik. Az egész kezdeményezésről a központnak meg van a véleménye s nem mondok sokat, ha annak kijelentésére szorítkozom, hogy a központ megsemmisíti a Temesvárott most lejátszandó u. n. tavaszi bajnoki mérkőzéseket“.

Ugy véljük, hogy *Gebauer* nyilatkozata megnyugtatja azokat az egyesületeket, akiket ez a hirtelen sor solás elkészerített.

Egyébként Budapesten szintén tervbe vették azt, hogy a tavaszi forduló egy részét még az ősszel lejátszzák. A sorsolás azonban még az őszi szezonra jelölte ki a legfontosabb mérkőzéseket, ami az érdekelte egyesületek tiltakozását váltotta ki, úgy, hogy valószínű, hogy Budapesten is elejtik az ősszel lejátszandó tavaszi forduló tervét.

Jarkaságok.

(Az antiszemita mérleg.) Ez még régi budapesti história. A Dob-utcai kereskedő rááll egy automata mérlegre, hogy megmérhesse magát. Ez nem valami nagy befektetést igényelt régen te, csupán három rézkrajcárt kellett bedobni a mérleg nyílásába. A kereskedő bedob egy krajcárt és vár. A mérleg nem mozdul. A mutató a zéruson áll. Erre bedob még egy krajcárt. A mérleg nem mozdul. A mutató a zéruson marad.

— Engem ugyan be nem csap

az ördögadta szárszámja. Ugy látszik elfomlott a masinája.

És szépen leszáll a mérlegről. Mellette állott egy kövér mézárós, aki kíváncsian nézegette a nem sikerült kísérletet. Mikor aztán a kereskedő lelépett az automatáról, a helyére állott a mézárós. És bedob a mérlegbe egy krajcárt. És a mérleg megmozdul. A mutató elkezd szaladni. Aztán imbolyog egy darabig, végre megáll a száztizenkettes számon. Hiába, a mézárós-nép nehéz fajzat.

A kereskedő elkezd káromkodni:

— Csalás, disznóság, becsapás. Én kétszer is dobtam bele egy-egy krajcárt és meg se mozdult a mérleg. Ez csak egyet dob be s máris megmérte. Ugy látszik ez a masina is antiszemita...

Azóta sok minden megváltozott a világon. Automata mérleg már nincsen. Az emberek nem kíváncsiak a súlyukra. A krajcárt már hírből se ismerjük. Csak az antiszemitizmus, az megmaradt!..

NYILTÉR.

Az ezen rovát alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Dr. Werner János
ügyvédi irodáját

Arad, Str. Cloșca (Szt. László-u.) 15.
alá helyezte át.

Felhívás.

Erdélyi Sándor cukrászda üzletét Magyarpécskán megvettem; felhivom esetleges hitelezőit, hogy követeléseket három napon belül jelentsék be, mert későbbi bejelentések figyelembe nem vétetnek.

Pecica, 1923. november 4.

14155

Fekete Jenő.

BRAUN cipőszalonja

Strada Drăganu (Weitzer J. 6423 utca), a főpostával szemben

Külön mérték osztály. Olcsó árak!

Irodánkat

14052 áthelyeztük

Str. Unirei 3. (uj számozás) alá.

Societate Anonima Continentala

Pentru Exportul de Cereale Agentia ARAD.

Őszi-téli

raglánok

bőrkabát különlegességek divatos öltönyök

angol és német gyártmányu szövetek

14085 tulhalmozott raktár csökkentése végett a

legolcsóbban

IOSIF MUZSAY

férfi, fiu és gyermekruhák telepén,

ARAD, Városi színházzal szemben.

BARSON

GUMMI SAROK
ÉS GUMMITALP
a legjobb anyagból
MINOSEGI MARKA

Banat Hirdetési Iroda
Timisoara (Temesvár)

Szövet, plüss modell-kabátok, szörme sport-kabátok nagyválasztékban most olcsó árban kaphatók:

„PARIS” Modellházban, ARAD. Városházai szemben.

En gross! En detail!

ORIENT-

divatáruház

ARAD,

Bul. Regele Maria 18. Salacz-utca sarok.

- 1 mtr. 140 cm. széles női kabát velour ... Lei 390
- 1 mtr. 150 cm. tiszta gyapju férfi öltönyszövet Lei 160
- 1 mtr. 140 cm. széles női angol kabát kelme Lei 250
- 1 mtr. 150 cm. széles fekete férfi téli kabát kelme L. 350
- 1 mtr. párisi francia kötött selyem ... Lei 390
- 1 mtr. virágos francia Liberti belésnek ... Lei 75
- 1 mtr. tiszta gyapju futó szőnyeg ... Lei 110
- 1 mtr. kalap panet selyem ... Lei 210

Carakül — szil. Plüschök — Angol Velourok, valódi angol férfi szövetek, selymek, Marokeinck, selyem kabát belések, harisnyák, keztyük mélyen leszállított árak. 6420

ORIENT

divatáruház.

Arcondon ha sok a

Miteszer,

Kaiser-Borax

Ez ellen biztos szer.

VI-13875

Müller Konrad

saját készítté 102

Takarék Tűzhelyek

nagy raktára

Timisoara, Fröhl-gasse. 34.

Kemény kva-
nolapok

6219

Géphajtó szíjak

Ideal és Standard jegyűk Ipari, és Agricultura jegyűk mezőgazdasági célokra, szakszerűen, tölgyfaoszerzéssel készítve, egyszerű és dupla kivitelben bármely szélességhen legjobb minőségű orombötő és varró szíjak, azonnali szállításra kaphatók: :- :- :-

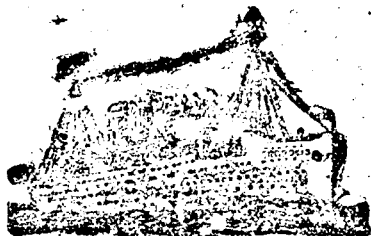
Mureseni bőrgyár r.t.-nál

Mureseni, Targu-Mures mellett. 6229

Holland Királyi Lloyd

Főképviselet Románia részére: **CUNARD LINE S. A. R.**

Legkényelmesebb utazás és kftünő élelmzés minden osztályon. Rend-szerez forgalom és összeköttetés Romániával.

Közvetlen forgalom: Amsterdamon át Braziliába, Argentiniába, Uruguay és az összes Dél-amerikai államokba.

Földmivesek kik Braziliába kivándorolnak,

pontos és díjmentes felvilágosítást kapnak, ugyanigy más utasok az összes délamerikai utazási ügyekben. — Díjmentes prospektust kívánatra készséggel küldünk. 6881

A Holland Királyi Lloyd fiókja:

CUNARD LINE S. A. R. Timisoara, III. Bulv. Carol (Hunyadi-u.) 40. Telef. 20-09

Az orvos tudomány legujabb **ANTISIPHILITICUMA** a Tosse-gyár Bismogenolja Bismoluo Richter, Neosalvarsan, Silbersalvarsan, Neisilbersalvarsan, Tropol, Mercure colloidal Electrique Clin, Cyanmercurio salycilate, Gyarsal, Intrazol, Huile grise Vigier, Hydrarg cianat, Solarson Dr. Földes & Hehs, Arad.

FIGYELEM!

Aradiak találkozó helye

BERLINBEN

FRIEDMANN FERENC

legjobb magyar étkezdeje
Führterstrasse 11.
Elsőrendű konyha!
Mérésékelt árak!

Régi fogakat és törött arany **fogakat** a legmagasabb árban **veszek** **Fromet Gancz D'Moudjalled** vizsgázott fogász ARAD, 14115 Bul. Reg. Ferd. 17. József főherceg-u 17.

En Csillag Anna

186 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használata után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növesét előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfiaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakálnövesét

és rövid használat után ugy a haj, min a szakáll természetes fényű és sűrűségű lesz és megkímél a legvégsőbb korig idő-előtt korai megöszüléstől. Egy tégely kenőcs Lei 50.— Egy darab szappan Lei 35.— Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában vagy az összeg előzetes be- küldése mellett a romániai fölerakatból: **Gracia Kosmetikai Laboratorium ARAD.** 13775

Az idet **NAPRAFORGÓLAJ SAJTOLAST** megkezdettük. Kívánatra előnyös mintázott árajánlattal szolgálunk. **ARADI OLAJIPAR R. T. ARAD.** 14101 Telefon: 135. Telegram: Olajipar.

TANONCZOK

felvétetnek kedvező feltételek mellett, **REICH** kötélgyárban, ARAD.

Női kalapokat 300.— Leiért,

rendelésre bármily színben a legujabb divat szerint készít **GALLÓ GYÖRGY** kalapos, Arad, Str. Brajiana 17. (az udvarban). Kemény kalapok tisztítását szegését, férfi és női kalapok tisztítását festését és alakítását a legujabb divat szerint eszközli. 6039

Tisztviselők és alkalmazottak 10% kedvezményben részesülnek.
RENAISSANCE

divatruház. ARAD,
Str. Bratianu 2. Weitzer
János-u. 2. Minorita-palota.
140 cm. tiszta gyapju női kabát
szövet mtr.... L. 285.—
140 I-a velour szövet L. 380—575
140 cm. Doubl télikabát kelme
L. 475.—
150 cm. Koesmen kabátsz. L. 400.—
150 cm. tiszta gyapju férfiruha
kelme ... L. 270.—
150 cm. Angol spricelt szöv. L. 435
Gyönyörű mintás bélés L. 65—95
140 cm. kabát plüss ... L. 575.—
I-a Ruhabárony ... L. 198.—
Francia Ia. ruhabárony L. 390.—
Flanell legsz. mint. L. 39.—58.—
Crep marocain ... L. 250.—
Antilop női keztü L. 57—66.—
Cilinder és selyem bárony L. 290.
1 mtr. Juttaszönyeg ... L. 120.—
Selyem sliskia plüss! Angol szövetek!
Selymek! 14052

Nyersolajmotor

örre modernül berendezett
kefegvár
épülettel együtt **eladó.**
Üzemben megtekinthető:
Szabó Lajos, Pancota.

Nagybani posztókereskedés.

1924 január 1-re egy-két szakmabeli
elárúsítót keres, akiknek hosszabb
gyakorlatuk van és önállóan képesek
elsőrangú házakkal és nagybani vevők-
kel dolgozni. Működési bizonyítványok-
kal és fizetési igénytel ellátott ajánlatok
Agentia de Publicitate
D. ADANIA Bucuresti
Str. Sarinda 4. cimen 6224
„ENGLAND” jelige alatt küldendők.

Gyári főkönyvelő

és perfekt magyar német levelező,
állását változtatná.
Cím „Főkönyvelő” jelige alatt az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában. 6322

Alkalmi eladások!

Str. Greceanu (Perényi-utca) közelében
földszintes, kertés ház, négyosztós, für-
dőszobás, elfoglalható lakással, 360 ezer
leiert. — Str. Consistorului (Batthyány-
utca) közelében gyönyörű magánház,
négyosztós, fürdőszobás, elfoglalható la-
kással, parkirozott udvarral és kerttel.
— Str. Alexandri (Salacz-utca) közelé-
ben magánház, négyosztós, fürdőszo-
pás, elfoglalható lakással. — A Bulev.
Carol I. (Erzsébet-köruton) gyönyörű
pérház, öt modern parkettás lakással. —
A város központján emeletes bérház 4
modern lakással és egy felholdas kert-
tel, 550.000 leiert. — Piac tér közelében
nyolc lakásos emeletes ház, ötszobás,
fürdőszobás, elfoglalható lakással. —
Str. Consistorului (Batthyány-utca) kö-
zelében gyönyörű magánház, hét parket-
tás szobával eladók. Megbizott HAASZ
ALBERT ingatlanforgalmu irodája Str.
Románului (Zrinyi-utca.) 5. 13545

Ujságmakulatura

5 kgr.-os cso-
magokban
kapható a kiadóhivatalban

Női kabátok kelnek legolcsóbb bevásárlási forrása
LISSEM Sándor divatszalon, Arad, Piața A. Iancu
(Szabadság-tér) 2.

Legjobb zsemper pamatok és selymek minden színben érkez-
minőségű harisnyák, keztük, téli árak, csipkék és rövidárak I. Poppernál Str. Metianu, Hunyadi-
palota. 6352

Ujdonság!

Hölgyeim! A b. figyelmükbe
jtanlom a bábaképezdei Dr. ALBU
profesor fele nadrághaskötőt, amely
ittünöen bevált. Operálás és szülés
után, elhásjasodott nők részére né-
külözhethetlen, a régi mider rendszert
kiszorítja a forgalomból, kényelmes
és egészséges viseletével. Készítője:
Horváthné, Arad, Piața Catedra-
lei (Thököly-tér) 6.

Horváthné, Arad, Piața Catedra-
lei (Thököly-tér) 6.

Parkirozást,

kertrendezés és egyéb
kertészeti munkát a leg-
modernebb módszer sze-
rint legújtananyagban
eszközöl 6402
Aradváros kertészete.

Üzlethelyiség

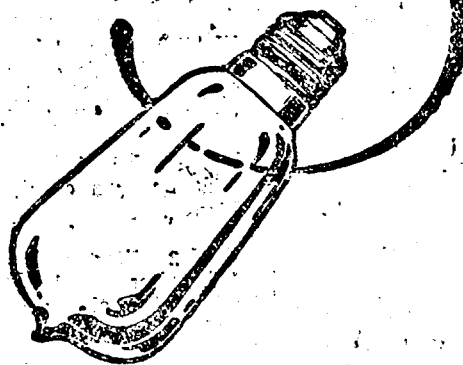
tíz méter utcai fronttal, mellette
nagy raktárhelyiséggel
piac tér közvetlen közelében
a legforgalmasabb utcában
kladó.

Bővebbet Iritz festéküzlet Str.
Brancovici (Lázár Vilmos-utca).
14155

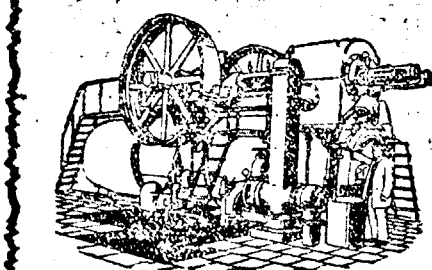
Rheumát, köszvényt

biztos sikerrel gyógyít:
a SIMAY-féle vizgyógyintézet
szénsavas- és kénes fürdője.
NYITVA: férfiaknak reggel 7-től 11-ig, nőknek délután 2-től 6 óráig. 3388

Vertex

5462

E. WOLFF

R. WOLF MAGDEBURG
Buckau-féle

Félstabil
Gőzgépek

80—100—125—175—200 lóerősek
utban raktárom részére.
Kérésre ajánlatokat,
VEZÉRKÉPVISELŐ

BUCURESTI, 6398
Str. Sft. Dumitru No. 3.

Csobod János

vizsgázott fogtechnikus

őzv. Morgenstern Gyuláné fogá-
szatimütermét Arad, Strada Bratlanu
(Weitzer János-utca) 15., a főpo-
s-tával szemben átvette. 4076

Perfekte deutsche

Stenotypistin

wird zum sofortigen Eintritte für Grossen
unternehmen gesucht. Offerte unter
Schiffre „Perfect“ ins Wallinger An-
zeige Büro Arad. 14154

Megjelent a

„Gyermekvédelmi Naptár”

az 1924. évre.

Tartalmazza a naptári részen
kívül a csecsemő és gyermek
gondozás és táplálás népszerű
ismertetését.

Bolti ára 30 Lei.

Kiadja az Aradi Anya- és Gyermek-
védő Szövetség. Arad, Str. Gheorghe
Popa 7. 6404
Kapható minden jobb könyvkereske-
desben és a „Kelet” hírlapiroda el-
árusító helyein. — Vizonteladóknek
30% árkedvezmény!

Butorok
a legjobb kivitelben állandóan
raktáron és mérsékelt árak
mellett kaphatók: 18779
VICTORIA-butorgyár,
ARAD, Strada Ioan Calvin 42.
Lerakat: Neuman palota,
(Strada Moria.)

Eladó

Nagyjövőli gyógyfürdő vas- és jódtar-
talmu vizzel, 169 méter magasan a ten-
ger szine felett, csendes, pormentes
völgyben fekszik. Nagyon sok idegen
által látogatott fürdőhely, óriási jövede-
lemmel. Hozzátartozik nagy étterem,
kursalon, szálloda 70 előkelően beren-
dezett szobával, fürdőépület, nyolc vil-
laszerű épület, sok gazdasági épület 20
holdas belsőség, gyönyörű parkkal, feny-
vasekkel, a fürdőtelepet környező erdők
sétautakkal, 100 holdas gazdálkodásra
alkalmas prima birtokkal. Komoly ve-
vőknek felvilágosítással szolgál kizáró-
lagos megbízott HAASZ ALBERT ingat-
lanforgalmi irodája Arad, Strada Romá-
nului 5, (Zrinyi-utca.) 13545

55—60 H. P.

Stock

50—60 H. P. W. D.

motorekék

kitünő jó állapotban, teljes
gyári felszereléssel kaphatók:

Izsó Erdélyi

Timisoara Lloydpalota.

Telefon 21—94. 144

Távíratl cím: ERIZS.

Használt ólom
megvételre kerestetik.

Női téli felöltő újdonságok legolcsóbban PLESZ ruhaáruházában Arad, szerezhető be

Vidéki kereskedők! Magyar és német naptárak legolcsóbban beszerezhető KÉLET hírlapirodában, ARAD.

Apró hirdetések.

Házasság.

HÁZASSÁG Keresünk bányai (SHS.) 43 éves, zsidó, elvált, magas ügyvéd részére, két nagy gyermekkel, gazdag, gyermektelen özvegyet, avagy megfelelő koru leányt, kellemes külsővel, jó háziasszonyt. Közvetítők elfogadhatók. Különsős titoktartás. Ajánlatok „Ügyvéd” jellegre Schmoika hirdető-irodába Novi-Sad Futoski put 2. SHS. kéretnék. 126

Alkalmazás.

URINÖT Keresek nagyobb leánykák mellé, mint nevelőnő és anyahelyettes. Zongorázni tudók és idegen nyelvtudás előnyben. Fenyves Józsefné Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) déli órákban. 13585

MODERN parkírozásokat vállal Priha kertészet Arad IV., Str. Corneli Leucuta 52. 5837

ELÁRUSÍTÓ románul tudó felvétetik Czoborski & Klein divatüzletében Arad, Str. Metjanu 2. 6382

MINDENES szakácsnő vidékre azonnal felvétetik. Jelentkezni Arad, Strada Tribunul Buteanu (Bem-utca) 1. délután 5-ig. 14050

HÁZMESTERT keresek, kertészethez értőt. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6399

ARADMEGYE minden községében biztosítást helyi képviselőt keresünk magas jutalékra, produkció esetén havi átalány és jutalék ellenében. Bővebb felvilágosítást a Nationala Általános Biztosító Társaság főigénykése Arad, Str. Muresului (Maros-utca) No. 3. ad. 14051

PERFECT SZAKÁCSNŐ ajánlkozik uriházhoz. Cime Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6408

EGY jó erkölcsű fiú cukrászatanulónak felvétetik. Málka Henriknél Arad, Str. Cuza Voda No. 24. (Thököly Imre-utca 24.) 6418

KÖNYVELÉST, levelezést, Kalligrafát vállal és tanít főkönyvelő. Cime Wallinger-nél Arad. 14154

HÁZIKISASSZONYI, vagy gyermekek mellé állást keres intelligens leány. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 14155

VARRÓNOK női fehérnemű varráshoz kerestetnek. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 14155

INTELLIGENS nő társalkodónői állást keres. Háztartás vezetésében segítkezik. Cime Wallinger hirdetőjében Arad. 14154

KISASSZONY négyéves gyermek mellé felvétetik. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 14155

HÁZMESTERI állást keres fiatal házaspár. Cimeket Kelet hírlapirodába Arad kér. 14051

TANITÓNŐNEK, nevelőnőnek, anyahelyettesnek, házikisasszonyoknak, felügyelőnőnek, ajánlkozik vidékre komoly, lelkiismeretes urileány. Leveleket „Tanitónő” jellegre Aradi Közlöny kiadója kérék. 6429

SZAKISKOLÁT végzett 23 éves intelligens fiatalember iródi, vagy raktárnoki állást keres „Szorgalmas” jellegre Aradi Közlöny kiadója. 6431

Lakás.

BUTOROZOTT szoba urileánynak kiadó. Bővebbet Ecca, Strada Eminescu. 13965

KÉTÁGYAS butorozott szobát keres belterületen — lehetőleg konyhahasználattal — fiatal házaspár. Ajánlatot „1500-ig” jellegével Wallinger hirdetője Arad továbbít. 14154

Vétel és eladás.

NE VÁSÁROLJON férfi és női téli ruha, kabát, kosztüm kelméket, míg meg nem tekintette Vándor kirakatait Arad, Str. Metianu (Förroy-utca). Meggyőződhet olcsó áraitól. 5309

PERZSA szőnyegek, szörme kabátok, férfi utazó bunda, fekete róka muff, ezüst tárgyak, dísz tárgyak, antik szalon, antik etazser, butorok, vaddisznóbőr szőnyeg, brilliáns gyűrű, aranyóra, ágyciteritők, kabátok, kézimunkák, fehérneműk, stb. eladó. Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23. I. e. jobb. 1000

NŐI ÉS FÉRFI fehérneműt, asztal és ágyneműt, antik butorokat, porcellánokat, szőnyeget, függönyöket, ezüst tárgyakat, stb. bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23.) I. em. jobb. 1000

„**UNTERWOOD**” írógép, teljesen jó karban lévő, megvételre kerestetik. Cim Aradi Közlöny kiadója. 6426

HATVAN Stock motoreke és egy cséplő sürgősen eladó. Cimeket Aradi Közlöny kiadója kérék. 6427

NŐI bőrkalap Lei 160 Poschnál, Arad. 6428

EBÉDLŐ szmirna szőnyeg, gobelin, ebédlő székek, 2 darab íróasztal eladó. Savoy Arad, Bul. Carol I. 32. 13798

NŐI, teljesen új, sárga fűzős, antilop félcipő olcsón eladók. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 14154

VESZEK 50 drb. Bersényi fajkacsát, 4 járatu malomberendezést, 6HP fiatal oséplőgarnitúrát és többféle gazdasági gépeket. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóba. Ugyanők kizárva. 6480

OLAJPRÉS hidraulikus hozzávaló szivattyúval és pörkölővel eladó. Bővebbet Bulev. Reg. Ferd. 30. József foh.-u. 13. háztulajdonosnál. 6434

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyeget, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Arad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Ellz-palota.) 11895

KÉZIMUNKA-anyagok, jumperpamut és selyem, saját készítményű himzett- és túllüggönyök szolid árakban Erneszt üzletében Arad, színház mögött. 5088

EGY új mázsa eladó Arad, Str. Rahovei 54. (Mihály-utca 73.) 6397

MEGVÉTELRE keresek egy lóra való stráfkocsit. Färber Lajos. 6409

RÖVID, bárányszőrmés téli kabát eladó. Bernhardt Arad, Calea Saguna 53. (volt Variassy Lajos-utca 51. 6405

FLADÓ BUTOR. Egyszemélyes matt hálószoba, rugánymatrác, kártyaasztal, teasztal-garnitúra, pallander-szalonzasztal, torontáli szőttesek. Arad, Acsev-palota, földszint IV. 6407

MOTOREKE, motorfűrész, benzinmotorok, maiomszerek, gépjármű cikkek, gyárt raktár Kocsis Soma és Társa Arad. 6416

HAJAT vesz, megfakult hajmunkák festését vállalja Fischer modern hajmunka vállalata Arad, Str. Mărăsești (Kossuth-utca) 58. 6417

ELADÓ antik hálószoba, stb. Arad, Str. Grigorescu (Munkácsy M.-utca) 2. I. em. ajtó 10. 6414

GYÖNYÖRÜ bordó plüss ágycakarók és remekmű hálószoba eladó. Str. Cantacuzino (Határ-utca) 16—36. 6415

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hereditéket a legmagasabb árakon. Kérlek Izsó Fénykereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár, Arad, Telefon 385. 13629

ANTIK BUTOROK, modern és régi festmények, perzsa-szőnyegek, műtárgyak, antik üveg és porcellán tárgyak állandó vétele és eladása. Vidéki meghívásra kiutazunk. Ajánlatok a tárgyak és árak megjelölésével Szépművészeti Szalon Arad Ortutay-palota címre küldendők. 13573

KLASSZIKUS Regénytárt, 16kötet összes műveit, Lexikont vásárol Knieszer papírkereskedő Arad, Strada Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 13565

VESZEK könyveket magas árban. Ajánlom 110.000 kötetes kölcsönkönyvtáramat. Krausz Paulina, színház-épület. 5426

SIRKOSZORUK, alkalmi virágkötészet Priha kertészetében Arad IV., Str. Corneli Leucuta 52. 5838

ELADÓ egy Jóhangu cimbalom, egy plusz divány és egy politizozott kárpótyfa szekrény. Megtekinthetők a Textilgyári portánál Arad. 6350

PAPÍR ÉS FÜSZER üzletberendezés jutányos árca eladó. Krivány Györgyné Lipova. 6377

EGY 2 méter gyors (centrifugál) és egy 1½ méter radial liszt szita selyemmel felszerelve olcsón eladó. Aster Robert Galsa. 6222

Ingatlan.

JÓFORGALMU 7 járatu gőzmalom haszonbérbe sürgősen kiadó. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6370

ARAD, MOSOTZY-TELEPEN Str. Pache Protopopescu (Bethlen-utca) 11. számú két szobás ház eladó. 6401

ELADÓ ház 1500 □-öl telekkel Arad, Strada Fabriciei 19. (Gyár-utca 4.) 6412

SZOLÓ 5 5/8 kat. hold Mánescu, kifogástalan állapotban, 3 szobás kényelmes kolnával, melléképülettel, butorral és berendezéssel együtt szabad kézből, tehermentesen eladó. Komoly reflektánsok forduljanak ajánlatukkal dr. Ungár Adolf ügyvédhez Timișoara. 6425

ELADÓ egy magánház átvehető háromszobás lakással Arad, Strada Oituz 40. (Illés-utca) 76.) 14155

STR. DIMITRIE Bolintinoanu No. 4. (Arany János-u. I. sz.) ház elfoglalható, 3 szobás lakással eladó. Ugyanott egy ebédlő luszter eladó. 6432

Üzletek.

VIDÉKEN, jóforgalmu üzlet piactér közelében kiadó. Cim Aradi Közlöny kiadó hivatalában. 6396

ÜZLET HARMING ÉV ÓTA FENNÁLLÓ. trafik és korlátlan italkeréssel, lakással, tizezer lakóssal bíró német községben, más vállalat miatt sürgősen bérbe adó. Cim megtudható Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6400

Oklatás.

ROMÁN tanárnő csoportoknak román-francia, német órákat ad. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6333

Ellátás.

JÓ házikoszt jutányosan kapható. Bővebbet Ecca, Strada Eminescu. 13964

BELVÁROSBAN uricsaládnál egy fiatal ember, vagy nő, teljes ellátást kaphat. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 6406

BUTOROZOTT szobát teljes ellátással, vagy anélkül keres urileány. Cim Aradi Közlöny kiadója. 6422

Különféle.

KERÉKPÁROKAT, varrógépeket, gramofont, legjobban javít Schwarz műszerész Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 13641

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró-és szabásati tanfolyam Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) udvari feljárt, II. em. 6410

KÉT nagy pincehelyiség, műhelynek is alkalmas, kiadó. Cim Stern Lipót Strada Matei Corvin No. 1. (Hunyady-u.) 6419

ELVESZETT folyó hő 1-én egy fehér-barna foltokkal jelzett hosszú szőrű vadászaktya (setter), Mira névre hallgat. Megtaláló jutalomban részesül. Arad, Strada Dorobantilor (Urbán Iván-utca) No. 27. Ciorogariu századosnál. 6413

ÚJ gyermekkocsik, nicekocok kaphatók Mindennemű javításokat vállalok. Arad, Str. Simeon Balint Dessowffy-u. 19 6433

TÁRSAT keresek kevés tőkével, jóméneteli pékséghez. Cim Wallinger hirdetőjében. 14154

„NOVUM” képeslapok nagybani raktára, ARAD, Str. Tribunal Axente (Damjanih-utca) 23. Óriási választék karácsonyi és újévi képeslapokban román, magyar és német nyelven. **Újdonságok érkeztek!** 18478

Angol szövetek gyári lerakata: télikabát raglán ruhaszövetek **Székelynél,** Arad, Piața A. Iancu **Női divatárunkban** gyönyörű őszi újdonságok (Szabadság-tér) 20.

Tudja már mit jelent az „EGOL”?, az „EGOL” 40% ármegettakarítást jelent!